

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ĮSTATYMO DĖL REGLAMENTO (ES) 2022/1854 ĮGYVENDINIMO
PROJEKTO NR. 22-15725
DERINIMO PAŽYMA

Institucijos arba ūkio subjekto pavadinimas, rašto data, numeris	Nr.	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai (neatsižvelgta, atsižvelgta iš dalies)
AB LOTOS Geonafta 2022-11-23 raštas Nr. 57	1.	<p>Įstatymo projekte dėl DĖL REGLAMENTO (ES) 2022/1854 ĮGYVENDINIMO numatyta kad bus apmokestintas solidarumo įnašo subjektų pagal minėto reglamento taisyklės apskaičiuotas 2022 ir 2023 metų pelno perviršis. LIETUVOS RESPUBLIKOS ĮSTATYMO DĖL REGLAMENTO (ES) 2022/1854 ĮGYVENDINIMO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS PELNO MOKESČIO ĮSTATYMO NR. IX-675 31 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTŲ AIŠKINAMAJAME RAŠTE minima kad solidarumo mokestis bus laikomas neleidžiamais atskaitymais. Pagal įstatymo nuostatas įnašų subjektai yra AB Lotos Geonafta bei dukterinės įmonės UAB Manifoldas bei UAB Genčių nafta.</p> <p>Norime atkreipti dėmesį kad minėtos įmonės yra išgavę didžiąją dalį turimų naftos rezervų, gavyba bei pajamos mažėja jau eilę metų. Taip pat dėl infliacijos smarkiai auga gamybos išlaidos, visų pirma už elektros energiją, medžiagas ir atsargines dalis. Sumokėtas solidarumo mokestis būtų nereikšmingas kompensuojat išaugusias elektros energijos kainas galutiniams vartotojams tačiau metai iš metų mažėjant gavybos ir pardavimų apimtims tai būtų reikšmingos sąnaudos AB Lotos Geonafta bei dukterinėms įmonėms. Esant ties rentabilumo riba papildomi mokesčiai tiesiogiai reikštų ir darbo vietų mažinimą.</p> <p>Atsižvelgiant į aukščiau minėtus argumentus prašome:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pakoreguoti RESPUBLIKOS ĮSTATYMO Projektą DĖL REGLAMENTO (ES) 2022/1854 ĮGYVENDINIMO kad Solidarumo mokestis būtų taikomas tik 2022 arba 2023 metų pelno perviršiui kas neprieštarauja ES Reglamentui 2022/1854. 	Atsižvelgta
European Energy A/S 2022-11-24 raštas	1.	<p>Susipažinę su pateiktu projektu, teikiame Bendrovės pastabas, komentarus, paaiškinimus bei siūlymus.</p> <p><i>a) Dėl ataskaitinio laikotarpio, taikomo lėšoms pagal Reglamentą apskaičiuoti</i></p> <p>Visų pirma, atkreipiame dėmesį, jog didžioji dalis Įstatyme ir Reglamente</p>	<p>Neatsižvelgta</p> <p>Įstatyme nustatytas pajamų perviršio taikymo ir skaičiavimo laikotarpis atitinka Reglamente (ES) 2022/1854 nustatytą laikotarpį.</p> <p>Įstatymo projekte yra nuostatos leidžiančios Valstybinei</p>

		<p>nurodytų pajamų perviršio mokėjimo subjektų¹ veiklą vykdo itin gamtinių sąlygų veikiamoje, sezoniškumo principais grindžiamoje, aplinkoje. Akivaizdu, jog elektros energija saulės elektrinėse yra gaminama kur kas aktyviau vasaros laikotarpiu, atitinkamai, vėjo elektrinėse – rudens / žiemos laikotarpiu.</p> <p>Visa tai lemia, jog elektros energijos gamintojų gaunamos pajamos yra nevienodos ir nesubalansuotos, atskirais ataskaitiniais laikotarpiais – reikšmingai didesnės, kitais – reikšmingai mažesnės. Tam, kad privaloma rinkos pajamų viršutinė riba (180 EUR / MWh) būtų taikoma objektyviai, Bendrovė siūlo Įstatymo projekte (arba Rinkos pajamų ir pajamų perviršio nustatymo ir skaičiavimo metodikoje, kuri bus parengta Įstatymo 11 straipsnio 2 dalies pagrindu) įtvirtinti, kad apskaičiuojant lėšas, mokėtinas / surinktinas įgyvendinant Reglamentą, būtų vertinamas <u>vienerių metų laikotarpis</u>. Kitaip tariant, vertinant pajamų perviršio faktą ir apskaičiuojant mokėtiną mokestį, siūlome taikyti tokią formulę:</p> $W^t = \left(\frac{R - C}{G} - 180 \right) * G^t$ <p>W^t – viršpelnio mokesčio dydis per ataskaitinį mokestinį laikotarpį, EUR R – metinės bendrosios pajamos gautos iš elektros gamybos veiklos per kalendorinius metus prekiaujant biržoje, EUR C – bendrieji kaštai patirti per kalendorinius metus dėl PPA ir išvestinių finansinių priemonių bei tinklo balansavimo paslaugų, EUR G – per kalendorinius metus sugeneruota elektros energija, MWh G^t – per ataskaitinį mokestinį laikotarpį sugeneruota elektros energija, MWh Manome, jog taikant būtent šį, Bendrovės pasiūlytą, ataskaitinį laikotarpį bei pasiūlytą formulę, rinkos pajamos ir perviršio pajamos būtų nustatytos bei apskaičiuotos eliminuojant bet kokią galimą elektros energijos gamybos ir prekybos nevienalaikiškumą.</p>	<p>energetikos reguliavimo tarybai nustatant pajamų perviršio skaičiavimo metodiką atsižvelgti į gamintojų patirtas sąnaudas, susijusias su atitinkamomis sutartimis (sandoriais), kurios nurodytos Reglamente (ES) 2022/1854.</p>
	2.	<p><i>b) Dėl Įstatymo taikymo laikotarpio</i></p> <p>Reglamentas yra priimtas atsižvelgiant į tokias aplinkybes kaip (i) išskirtinį ir staigų elektros energijos kainų padidėjimą; (ii) neišvengiamą riziką, kad elektros kainos toliau didės; (iii) reikšmingai sumažėjusį iš Rusijos tiekiamų dujų kiekį; kt.</p> <p>Taigi, nors Bendrovė iš esmės palankiai vertina sprendimą priimti skubius teisės aktus, skirtus spręsti išaugusių ir visiems europiečiams atsiliepiančių energijos kainų problemą, kartu pastebime, kad Reglamento ir Įstatymo priėmimo priežastys yra nepriklausančios nuo elektros energijos gamintojų.</p>	<p>Neatsižvelgta</p> <p>Įstatymo projekto 11 straipsnio pirmoje dalyje yra nustatytas Reglamento (ES) 2022/1854 nuostatų įgyvendinimo taikymo laikotarpis, kuris referuoja į Reglamente nustatyta rinkos pajamų viršutinės ribos pajamų perviršio surinkimo taikymo laikotarpį. Kadangi Reglamente (ES) 2022/1854 yra nuostatos dėl galimos jo peržiūros, tokia nuoroda į reguliavimą Reglamente (ES) 2022/1854 suteikia lankstumo ir galimybės nekeisti</p>

¹ Asmenys, parduodantys elektros energiją, pagamintą naudojant vėjo energiją, saulės energiją ir kt.

		<p>Tuo atveju, jei Įstatyme numatytos priemonės bus taikomos nepagrįstai ilgą laiką (pvz., ilgiau, nei numatyta Reglamente), gali kilti rizika, kad Lietuvoje taikomas reguliavimas gali tapti mažiau palankus, nei kaimyninėse šalyse, atitinkamai, projektų plėtotojų investicijos ilgainiui gali būti nukreiptos į alternatyvias rinkas.</p> <p>Taigi, atsižvelgiant į tai, kad Įstatyme ir Reglamente numatytos priemonės yra skirtos sureguliuoti laikiną nestabilumą rinkose, manome, kad Įstatyme (pvz., 19 straipsnyje, apibrėžiančiame Įstatymo taikymą) turėtų būti aiškiai nustatyta, kad Įstatymo IV skyriaus nuostatų taikymo (rinkos pajamų perviršio nustatymo, perkrovos pajamų perviršio paskirstymo) laikotarpis negali būti ilgesnis, nei numatytasis Reglamento 22 straipsnio 2 dalies c punkte (šiuo metu – iki 2023 m. birželio 30 d.).</p>	įstatymo nuostatų, jeigu Reglamente (ES) 2022/1854 būtų pakeista aptariamų nuostatų taikymo data.
	3.	<p><i>c) Dėl veiklos sąnaudų</i></p> <p>Įstatymo 11 straipsnio 8 dalyje siūloma nustatyti, kad skaičiuojant pajamų perviršį, pajamų perviršio mokėjimo subjektų išpareigojimai ir su jais susijęs elektros energijos įsigijimas pagal Įstatyme nurodytas sutartis įvertinami kaip su sandoriu susijusios sąnaudos Tarybos nustatyta tvarka.</p> <p>Siekiant teisinio reguliavimo skaidrumo ir aiškumo, Įstatymo 11 straipsnio 8 dalyje (ar bet kurioje kitoje Įstatymo nuostatoje) siūlome aiškiai numatyti, kad į šias sąnaudas, be kita ko, yra įskaitomos ir <u>elektros energijos gamintojų sąnaudos, patirtos dėl elektros energijos balansavimo</u>. Kaip žinoma, elektros energijos balansavimas yra elektros energijos gamintojų, kaip rinkos dalyvių, atsakomybė, nustatyta imperatyviomis teisės normomis – Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo 59 straipsnio 3 dalimi ir kt.</p> <p>Šiame kontekste tik atkreipiame dėmesį, jog Bendrovės turimais duomenimis, „žaliosios“ energijos gamintojų sąnaudos, susijusios su balansavimo energijos prekyba ir atsiskaitymais už disbalansą šiuo metu siekia itin reikšmingą 20-30 EUR / MWh ribą, todėl manome, kad sąnaudos dėl šios (balansavimo) funkcijos turėtų būti aiškiai išskirtos iš solidarumo įnašo apskaičiavimo bazės.</p>	<p>Neatsižvelgta</p> <p>Atsakomybės už disbalansą įgyvendinimo sąnaudos („balansavimo sąnaudos“) yra bendro pobūdžio sąnaudos, susijusios su bet kokia elektros energijos gamyba ir prekyba šia energija, todėl manytina, į šią sąnaudų dalį buvo atsižvelgta nustatant rinkos pajamų viršutinę ribą. Priešingu atveju, Reglamente (ES) 2022/1854 būtų atskiros nuostatos dėl poreikio atsižvelgti į šias sąnaudas, kaip tai yra netiesiogiai nustatyta Reglamento (ES) 2022/1854 preambulės 30 dalyje dėl galimybės atsižvelgti į su išpareigojimais dėl atsinaujinančiųjų išteklių energijos pirkimo sutarčių ir kitų rūšių elektros energijos pirkimo sutarčių (toliau – PPA) ir išankstinių apsidraudimo sandorių susijusias sąnaudas.</p>
Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2022-11-25 raštas Nr. R-4787	1.	<p>Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – VMI prie FM), susipažinusi su pateiktu derinti Lietuvos Respublikos įstatymo dėl Reglamento (ES) 2022/1854 įgyvendinimo projektu (toliau – Įstatymo projektas) ir Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatymo Nr. IX-675 31 straipsnio pakeitimo įstatymo projektu (toliau – PMĮ pakeitimo projektas), pagal kompetenciją teikia savo pastabas:</p> <p>1. Dėl Įstatymo projekto 2 straipsnio.</p> <p>Siūlome patikslinti susijusių asmenų sąvoką. Kadangi numatoma, kad prievolė mokėti Įstatymo projektu nustatytas įmokas bus vertinama kartu su susijusiais asmenimis, tai įstatyme apibrėžtos sąvokos turi būti aiškos ir vienareikšmiškai suprantamos. Atsižvelgiant į tai, siūlome:</p>	<p>Atsižvelgta</p> <p>-Susijusių asmenų apibrėžimas suprantamas taip, kaip jis yra pateiktas Lietuvos Respublikos mažmeninės prekybos įmonių nesąžiningų veiksmų draudimo įstatyme. Atsižvelgiant į tai, papildyta 2 straipsnio 4 dalis - papildyti 3 ir 4 punktai:</p> <p><...></p> <p>3) ūkio subjektai, kuriuose nagrinėjamas ūkio subjektas turi akcijų dalį, sudarančią 1/3 ar daugiau įstatinio kapitalo, arba turi dalių, pajų ar išimtinių teisių į 1/3 ar daugiau visų balsų arba kurie yra išpareigoję derinti savo</p>

		<p>- 2 punkte tiksliai ir vienareikšmiškai apibrėžti vartojamas sąvokas „bendrai valdomi ar turi bendrą administracinį padalinį“, t. y. įstatyme nustatyti, kada vienetai yra laikomi bendrai valdomais ir kaip turi būti suprantamas bendro administracinio padalinio turėjimas šio įstatymo taikymo kontekste;</p> <p>- įvertinti 3 ir 4 punktų nuorodas į akcijų dalies turėjimą. Atkreipiame dėmesį, kad ne visų vienetų kapitalas yra padalintas į akcijas. Siūlome įvertinti, ar šiuo atveju neturėtų įtakos dalių ir pajų arba išimtinių teisių jas įsigyti turėjimas;</p> <p>- 5 punkte nurodyti, kokią konkrečią akcijų (dalių, pajų) ar kitų teisių į paskirstytinojo pelno dalį arba išimtinių teisių jas įsigyti dalį turintys vienetai bus laikomi tiesiogiai ar netiesiogiai susijusiais.</p>	<p>ūkinės veiklos sprendimus su nagrinėjamu ūkio subjektu, arba už kurių prievolių tretiesiems asmenims įvykdymą įsipareigojęs atsakyti nagrinėjamas ūkio subjektas, arba kurie yra įsipareigoję perduoti visą pelną arba jo dalį ar suteikę teisę naudoti 1/3 ar daugiau savo turto nagrinėjamam ūkio subjektui;</p> <p>4) ūkio subjektai, kurie nagrinėjamame ūkio subjekte turi akcijų, dalių, sudarančių 1/3 ar daugiau įstatinio kapitalo, arba turi dalių, pajų ar išimtinių teisių į 1/3 ar daugiau visų balsų arba su kuriais nagrinėjamas ūkio subjektas įsipareigojęs derinti savo ūkinės veiklos sprendimus, arba kurie įsipareigoję atsakyti už nagrinėjamo ūkio subjekto prievolių tretiesiems asmenims įvykdymą, arba kuriems nagrinėjamas ūkio subjektas įsipareigojęs perduoti visą pelną arba jo dalį ar suteikęs teisę naudoti 1/3 ar daugiau savo turto;</p> <p><...></p> <p>-patikslinta, kas yra laikytini tiesiogiai ar netiesiogiai susiję vienetai</p> <p>„5) ūkio subjektai, kurie tiesiogiai ar netiesiogiai (per ūkio subjektą, kuriame valdo ne mažiau kaip 1/3 akcijų, dalių, pajų ar išimtinių teisių, suteikiančių teisę balsuoti juridinio asmens dalyvių susirinkime) valdo daugiau kaip 1/3 ūkio subjekto akcijų, dalių, pajų ar išimtinių teisių, suteikiančių teisę balsuoti šio ūkio subjekto dalyvių susirinkime, per kitus ūkio subjektus, susiję su 1–4 punktuose nurodytais ūkio subjektais kuriuo nors iš 1–4 punktuose nurodytų būdų.“</p>
	2.	<p>2. Dėl Įstatymo projekto 5 straipsnio.</p> <p>Solidarumo įnašus apskaičiuoja ir į lėšų administratoriaus nurodytą sąskaitą sumoka solidarumo įnašo mokėtojai, pateikę lėšų administratoriui nurodytus duomenis ir (ar) dokumentus (Įstatymo projekto 15 str. 5 d.).</p> <p>Lėšų, surinktų įgyvendinant Reglamentą (ES) 2022/1854, administravimo, jų panaudojimo, taip pat šio reglamento įgyvendinimo priemonių ir jų finansavimo tvarkos aprašo parengimas priskirtas Lietuvos Respublikos Vyriausybės kompetencijai (Įstatymo projekto 3 str.).</p> <p>Mokesčių mokėtojai, vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatymu, teikia mokesčių administratoriui metines pelno mokesčio deklaracijas, kuriose patys apskaičiuoja mokesčio laikotarpio</p>	<p>Atsižvelgta</p> <p>5 straipsnis. Mokesčių administratoriaus kompetencija</p> <p>Mokesčių administratorius bendradarbiauja su lėšų administratoriumi dėl vienetų pateiktų metinių pelno mokesčio deklaracijų duomenų apie Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatymo 11 straipsnyje nustatyta tvarka apskaičiuotą apmokestinamąjį pelną ir šio apmokestinamojo pelno sumažinimą pagal Pelno mokesčio įstatymo 46¹ straipsnio 2 dalį dėl vykdomo investicinio projekto, reikalingų solidarumo įnašui</p>

		<p>apmokestinamąją pelną ir pelno mokestį. Mokesčių administratorius vieneto vykdomus sandorius ir deklaracijoje pateiktų duomenų teisingumą mokesčine prasme įvertintina tik atlikdamas kontrolės veiksmus.</p> <p>Atsižvelgiant į aukščiau išdėstytą, objektyviai vertinant, mokesčių administratoriaus bendradarbiavimas su lėšų administratoriumi gali apimti tik turimų duomenų teikimą lėšų administratoriui, o ne pagalbą skaičiuojant solidarumo įnašą. Todėl siūlome patikslinti mokesčių administratoriaus kompetencijai priskirtinas funkcijas, apibrėžiant, kad mokesčių administratoriaus kompetencija apima vienetų pateiktų metinių pelno mokesčio deklaracijų duomenų apie apskaičiuotą apmokestinamąjį pelną (PMĮ 11 str.) ir apmokestinamojo pelno sumažinimą dėl vykdomo investicinio projekto (PMĮ 46¹ str. 2 d.) teikimą nustatytam lėšų administratoriui.</p>	apskaičiuoti, teikimo.
	3.	<p>3. Dėl Įstatymo projekto 15 straipsnio.</p> <p>1) Šio straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad „pelno perviršio apibrėžties ir Reglamento (ES) 2022/1854 15 straipsnio įgyvendinimo tikslais, skaičiuojant pelno perviršį ir (ar) solidarumo įnašą, apmokestinamasis pelnas, nustatytas pagal nacionalines mokesčių taisykles, atitinka Pelno mokesčio įstatymo 11 straipsnyje nustatyta tvarka apskaičiuojamą apmokestinamąjį pelną, kai jam pritaikytos Pelno mokesčio įstatymo 46¹ straipsnio 2 dalies nuostatos, jeigu ūkio subjektas buvo pasirinkęs jas taikyti.“</p> <p>Pažymėtina, kad apmokestinamojo pelno sumažinimas dėl vykdomų investicinių projektų yra mokesčinė lengvata, suteikianti galimybę susimąžinti apmokestinamąjį pelną iki 100 proc. Vienete naudojamas, kaip investicija įsigytas turtas, yra nusidėvėjęs ir nusidėvėjimo sąnaudos mažina apmokestinamąjį pelną, todėl, mūsų nuomone, apmokestinamasis pelnas, apskaičiuotas papildomai pritaikius mokesčinę lengvatą, neatitinka Reglamento (ES) 2022/1854 15 straipsnyje apibrėžtos laikinojo solidarumo įnašo apskaičiavimo bazės, kuri įvardijama kaip apmokestinamasis pelnas, nustatytas pagal nacionalines mokesčių taisykles.</p>	<p>Neatsižvelgta</p> <p>Reglamento 15 straipsnio nuostatos leidžia solidarumo įnašą apskaičiuoti nuo apmokestinamojo pelno, nustatyto pagal nacionalines mokesčių taisykles. Manytina, kad Pelno mokesčio įstatymo 11 ir 46¹ straipsnių nuostatos vertintinos sistemiskai, ne individualiai.</p> <p>Kaip nustatyta Pelno mokesčio įstatymo 46¹ 1 dalyje, vienetą, vykdančią investicinį projektą, apmokestinamąjį pelną gali sumažinti šiame straipsnyje nustatyta tvarka.</p> <p>Taigi vieneto, vykdančio investicinį projektą ir pasirinkusio taikyti Pelno mokesčio įstatymo 46¹ straipsnio nuostatas, apmokestinamojo pelno rezultatas priklauso ir faktiškai atitinka dydį, kuris apskaičiuojamas sistemiskai vadovaujantis 11 ir 46¹ straipsnių nuostatomis.</p>
	4.	<p>2) Atkreipiame dėmesį, kad pagal Pelno mokesčio įstatymo nuostatas vienetų mokestinis laikotarpis yra mokestiniai metai, todėl apmokestinamasis pelnas ir apmokestinamojo pelno sumažinimo dėl vykdomo investicinio projekto sumos, deklaruotos pateiktose pelno mokesčio deklaracijose, yra būtent mokestinių, o ne finansinių (kaip nurodyta Įstatymo projekto 15 straipsnyje) metų.</p>	<p>Atsižvelgta</p> <p>15 straipsnis. Reglamento (ES) 2022/1854 15, 16 ir 18 straipsnių įgyvendinimas</p> <p>2. Reglamento (ES) 2022/1854 15 straipsnio įgyvendinimo tikslu solidarumo įnašo apskaičiavimo bazė skaičiuojama už 2022 ir 2023 metais prasidėjusius mokestinius metus.</p> <p><...></p> <p>4. Įgyvendinant Reglamento (ES) 2022/1854 16 straipsnio 2 dalies nuostatą solidarumo įnašas skaičiuojamas atskirai už 2022 metais ir 2023 metais prasidėjusius mokestinius</p>

			metus.
UAB „Ignitis grupė“ 2022-11-25 raštas Nr. SR_2022-112	1.	<p>Teisės akto nuostata Projekto 11 straipsnio 1 dalis: „1. Reglamento (ES) 2022/1854 6 straipsnio 1 dalies nuostatos taikymas užtikrinamas iš elektros energijos gamintojų, gaminant elektros energiją iš Reglamento (ES) 2022/1854 7 straipsnio 1 dalyje nurodytų išteklių (toliau – pajamų perviršio mokėjimo subjektai) gaunamų rinkos pajamų surenkant pajamų perviršį, skaičiuojamą nuo rinkos pajamų, gaunamų už elektros energiją, pagamintą ir faktiškai patiektą Reglamento (ES) 2022/1854 22 straipsnio 2 dalies c punkte nurodytą laikotarpį (toliau – pajamų perviršio taikymo laikotarpis).“</p> <p>Bendrovės komentaras 1. Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo (toliau – Teisėkūros įstatymas) 3 straipsnio 2 dalies 6 punkte yra įtvirtintas aiškumo principas, kuriuo turi būti vadovaujamasi teisėkūroje, reiškiantis, kad teisės aktuose nustatytas teisinis reguliavimas turi būti suprantamas, tikslus, aiškus ir nedviprasmiškas. Pažymėtina, kad iš pateiktos formuluotės nėra aišku, kas yra laikoma „rinkos pajamomis“. Atsižvelgdama į tai ir siekdama teisinio aiškumo, Bendrovė siūlo Projekte pateikti aiškų rinkos pajamų apibrėžimą.</p> <p>2. Teisėkūros pagrindų įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 7 punkte nurodytas sistemiškumo principas, kuriuo turi būti vadovaujamasi teisėkūroje, reiškiantis, kad teisės normos turi derėti tarpusavyje. Projekto 11 straipsnio 6 dalyje nurodyta, kokios pajamos už pagamintą elektros energiją neįskaičiuojamos į rinkos pajamas. Projekto 11 straipsnio 1 dalyje nurodoma, kad pajamų perviršis skaičiuojamas nuo rinkos pajamų, gaunamų už pagamintą ir faktiškai patiektą elektros energiją, nenurodant jokių pagamintos ir patiektos elektros energijos išimčių. Bendrovės vertinimu, Projekto 11 straipsnio 1 ir 6 dalys turi būti suderintos tarpusavyje, 11 straipsnio 1 dalyje nurodant, kad pajamų perviršis skaičiuojamas nuo rinkos pajamų, gaunamų už pagamintą ir faktiškai patiektą elektros energiją, neįtraukiant 11 straipsnio 6 dalyje nurodytos elektros energijos.</p> <p>Siūlomas pakeitimas 1. Pateikti „rinkos pajamų“ apibrėžimą.</p> <p>2. Pakeisti Projekto 11 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip: „1. Reglamento (ES) 2022/1854 6 straipsnio 1 dalies nuostatos taikymas užtikrinamas iš elektros energijos gamintojų, gaminant elektros energiją iš</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies. Įstatymo projekto 6 str. 1 dalis papildyta atsižvelgiant į pasiūlymą.</p> <p>Rinkos pajamų apibrėžtis yra pateikta Reglamento (ES) 2022/1854 2 str. 5 punkte. Įstatymo projekto 2 str. 4 d. nurodyta, kad sąvokos suprantamos, be kita ko, taip kaip jos apibrėžtos Reglamente (ES) 2022/1854. Pažymėtina, kad Reglamento (ES) 2022/1854 nuostatos taikomos tiesiogiai ir neturi būti perrašomos nacionaliniuose teisės aktuose.</p>

		<p>Reglamento (ES) 2022/1854 7 straipsnio 1 dalyje nurodytų išteklių (toliau – pajamų perviršio mokėjimo subjektai) gaunamų rinkos pajamų surenkant pajamų perviršį, skaičiuojamą nuo rinkos pajamų, gaunamų už elektros energiją, pagamintą ir faktiškai patiektą, neįtraukiant šio straipsnio 6 dalyje nurodytos elektros energijos, Reglamento (ES) 2022/1854 22 straipsnio 2 dalies c punkte nurodytą laikotarpį (toliau – pajamų perviršio taikymo laikotarpis).“</p>	
	2.	<p>Teisės akto nuostata Projekto 11 straipsnio 6 dalies 3 punktas: „3) pajamos, gautos pardavus elektros energiją, pagamintą hibridiniuose įrenginiuose, kuriuose naudojami Reglamento (ES) 2022/1854 7 straipsnio 1 dalyje nurodyti tradiciniai ir kiti tradiciniai energijos šaltiniai.“</p> <p>Bendrovės komentaras Pažymėtina, kad nei Projekte, nei kituose įstatymuose ar teisės aktuose nėra apibrėžta „hibridinių įrenginių“ sąvoka. Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 2 straipsnio 28¹ dalyje yra pateiktas hibridinės elektrinės apibrėžimas – tame pačiame elektros įrenginių prijungimo prie elektros tinklų taške į sistemą sujungtos kelios skirtingas atsinaujinančių išteklių energijos rūšis naudojančios elektrinės arba šios elektrinės ir energijos kaupimo įrenginys ar įrenginiai. Tuo atveju, jeigu Projekto 11 straipsnio 6 dalies 3 punkte turima omenyje hibridinė elektrinė, siūlome taip ir nurodyti, papildant Projekto 2 straipsnio 4 dalį Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymu. Jeigu turima omenyje ne hibridinė elektrinė, tuomet prašome pateikti „hibridinio įrenginio“ apibrėžimą. Taip pat pažymėtina, kad nėra aišku, kas yra laikoma tradiciniais energijos ištekliais ir kuo Reglamento (ES) 2022/1854 7 straipsnio 1 dalyje nurodyti tradiciniai energijos ištekliai skiriasi nuo kitų tradicinių energijos išteklių. Siekdami teisinio aiškumo, siūlome patikslinti formuluotę arba pateikti atitinkamus apibrėžimus.</p> <p>Siūlomas pakeitimas Pakoreguoti Projektą pagal pateiktą pastabą.</p>	<p>Atsižvelgta Formuluotė patikslinta. Atsisakyta naudoti „hibridinių įrenginių“.</p>
	3.	<p>Teisės akto nuostata Projekto 11 straipsnio 8 dalis: „8. Tuo atveju, kai rinkos pajamos gaunamos gaminant elektros energiją pagal esamas arba būsimas sutartines prievoles pagal dvišales pirkimo–pardavimo sutartis dėl elektros energijos arba elektros energijos rinkos išvestines finansines priemones ir kitas išvestines finansines priemones be fizinio pristatymo, susijusias su elektros energija, nurodytas Lietuvos Respublikos</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies Nuostatos papildytos formuluote dėl sąnaudų. Dėl finansinių priemonių žr. VERT pastabą Nr.1</p>

finansinių priemonių rinkų įstatymo 3 straipsnio 15 dalies 5, 6, 7 ir 10 punktuose (toliau – elektros energijos išvestinės finansinė priemonė), rinkos pajamos, susijusios su šiomis sutartimis ir (ar) sandoriais, vertinamos ir pajamų perviršis skaičiuojamas pajamų perviršio taikymo laikotarpiu. Skaičiuojant pajamų perviršį pajamų perviršio mokėjimo subjektų įsipareigojimai ir su jais susijęs elektros energijos įsigijimas pagal išvardytas sutartis įvertinami kaip su sandoriu susijusios sąnaudos Tarybos nustatyta tvarka.“

Bendrovės komentaras

Bendrovė atkreipia dėmesį, kad iš finansinių priemonių gali susidaryti mokėjimo prievolės, kurios atitinka sąnaudas, todėl, Bendrovės nuomone, turėtų būti vertinamos tiek rinkos pajamos, tiek sąnaudos, susijusios su šiomis sutartimis ir (ar) sandoriais.

Pažymėtina, kad Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo 2 straipsnio 47 dalyje elektros energijos rinkos išvestinė finansinė priemonė, apibrėžiama kaip finansinė priemonė, nurodyta Lietuvos Respublikos finansinių priemonių rinkų įstatymo 3 straipsnio 15 dalies 5, 6 ar 7 punkte ir susieta su elektros energija. Atsižvelgiant į tai, manytina, kad pakartotinai pateikiama nuoroda į Lietuvos Respublikos finansinių priemonių rinkų įstatymo 3 straipsnio 15 dalies 5, 6, 7 punktus yra perteklinė. Taip pat pažymėtina, kad minėtame elektros energijos rinkos išvestinės finansinės priemonės apibrėžime nėra nurodyta Finansinių priemonių rinkų įstatymo 3 straipsnio 15 dalies 10 punkte nurodytos priemonės, todėl manytina, kad nuorodos į šį punktą taip pat turėtų būti atsisakyta.

Siūlomas pakeitimas

Pakeisti Projekto 11 straipsnio 8 dalį ir ją išdėstyti taip:

„8. Tuo atveju, kai rinkos pajamos gaunamos gaminant elektros energiją pagal esamas arba būsimas sutartines prievoles pagal dvišales pirkimo–pardavimo sutartis dėl elektros energijos arba elektros energijos rinkos išvestinės finansinės priemonės ~~ir kitas išvestines finansines priemones be fizinio pristatymo, susijusias su elektros energija, nurodytas Lietuvos Respublikos finansinių priemonių rinkų įstatymo 3 straipsnio 15 dalies 5, 6, 7 ir 10 punktuose~~ (toliau – elektros energijos išvestinės finansinė priemonė), rinkos pajamos **ir sąnaudos**, susijusios su šiomis sutartimis ir (ar) sandoriais, vertinamos ir pajamų perviršis skaičiuojamas pajamų perviršio taikymo laikotarpiu. Skaičiuojant pajamų perviršį pajamų perviršio mokėjimo subjektų įsipareigojimai ir su jais susijęs elektros energijos įsigijimas pagal išvardytas sutartis įvertinami kaip su sandoriu susijusios sąnaudos Tarybos nustatyta tvarka.“

	<p>Teisės akto nuostata Projekto 12 straipsnio 2 dalis: „2. Taryba nustato duomenis ir (ar) dokumentus, kuriuos lėšų administratoriui turi pateikti perdavimo sistemos operatorius, skirstomųjų tinklų operatorius ir (ar) paskirtasis elektros energijos rinkos operatorius, kai jų teikiami duomenys ir (ar) dokumentai būtini pajamų perviršio mokėjimo subjektams identifikuoti, rinkos pajamoms ir pajamų perviršiui nustatyti ir skaičiuoti.“</p> <p>Bendrovės komentaras Bendrovė siūlo papildyti šią nuostatą, jog duomenis turėtų teikti ne tik paskirtasis elektros energijos rinkos operatorius (Nord Pool), bet ir finansinių rinkų priemonių operatorius (pvz., Nasdaq OMX Commodities).</p> <p>Siūlomas pakeitimas Pakeisti Projekto 12 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip: „2. Taryba nustato duomenis ir (ar) dokumentus, kuriuos lėšų administratoriui turi pateikti perdavimo sistemos operatorius, skirstomųjų tinklų operatorius, finansinių priemonių rinkų operatorius ir (ar) paskirtasis elektros energijos rinkos operatorius, kai jų teikiami duomenys ir (ar) dokumentai būtini pajamų perviršio mokėjimo subjektams identifikuoti, rinkos pajamoms ir pajamų perviršiui nustatyti ir skaičiuoti.“</p>	<p>Atsižvelgta Nuostata papildyta dėl duomenų, kuriuos turi pateikti ir reguliuojama rinka, organizuota prekybos sistema, daugiašalė prekybos sistema.</p>
	<p>Teisės akto nuostata Projekto 12 straipsnio 4 dalis: „4. Pajamų perviršio mokėjimo subjektas moka 100 procentų Tarybos atlikto patikrinimo metu suskaičiuotos pajamų perviršio sumos, taip pat delspinigius, kai Taryba, atlikusi patikrinimą ir nustačiusi deklaracijos neatitikimų, priėmė sprendimą dėl pajamų perviršio papildomo sumokėjimo.“</p> <p>Bendrovės komentaras Teisėkūros įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 2 punkte yra įtvirtintas proporcingumo principas, kuriuo turi būti vadovaujamasi teisėkūroje, reškiantis kad pasirinktos teisinio reguliavimo priemonės turi nevaržyti teisinių santykių subjektų daugiau, negu to reikia teisinio reguliavimo tikslams pasiekti. Bendrovės vertinimu, mokamų perviršio pajamų sumų išaugimas lyginant su Projektu įtvirtinama mokėtina 90 procentų pajamų perviršio suma turėtų būti susietas su neatitikimų apimtimi. Remiantis siekiama įtvirtinti formuluote, 1 EUR neatitikimas gali lemti mokėtinų perviršio pajamų sumų išaugimą tūkstančiais ar milijonais eurų. Atkreiptinas dėmesys, jog Projektu siekiama įtvirtinti visiškai naują reguliavimą, o pokyčiai yra įgyvendinami itin trumpais terminais, todėl Bendrovė siūlo įtvirtinti sumų korekciją, kuri užtikrintų proporcingą pajamų perviršio sumų išaugimą lyginant su neatitikimų apimtimi. Siūlome numatyti, jog neatitikimui sudarant iki 5 procentų pajamų perviršio sumos, mokėtina suma būtų didinama, dauginant nesumokėtą perviršį iš 2.</p>	<p>Atsižvelgta</p>

		<p>Pajamų perviršio neatitikimui pasiekus ar viršijus 5 proc., subjekto mokama pajamų perviršio suma sudarytų 100 proc.</p> <p>Siūlomas pakeitimas</p> <p>Pakeisti Projekto 12 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:</p> <p>„4. Tarybai po atlikto patikrinimo nustačius deklaracijos neatitikimus ir priėmus sprendimą dėl pajamų perviršio papildomo sumokėjimo, pajamų perviršio mokėjimo subjektas sumoka:</p> <p>1) 100 procentų Tarybos atlikto patikrinimo metu suskaičiuotos pajamų perviršio sumos, taip pat delspinigius, kai Tarybos nustatytų neatitikimų dydis sudaro 5 procentus ar daugiau, skaičiuojant nuo pajamų perviršio sumos;</p> <p>2) 90 procentų Tarybos atlikto patikrinimo metu suskaičiuotos pajamų perviršio sumos, pridėjus neatitikimo dydį, padaugintą iš dviejų, taip pat delspinigius, kai Tarybos nustatyti neatitikimai sudaro mažiau nei 5 procentus nuo pajamų perviršio sumos Pajamų perviršio mokėjimo subjektas moka 100 procentų Tarybos atlikto patikrinimo metu suskaičiuotos pajamų perviršio sumos, taip pat delspinigius, kai Taryba, atlikusi patikrinimą ir nustačiusi deklaracijos neatitikimų, priėmė sprendimą dėl pajamų perviršio papildomo sumokėjimo.“</p>	
6.		<p>Teisės akto nuostata</p> <p>Projekto 12 straipsnio 7 dalis:</p> <p>„7. Taryba kontroliuoja pajamų perviršio mokėjimo subjektų apskaičiuoto pajamų perviršio dydžio teisingumą ir pagrįstumą. Už duomenų nepateikimą ir (ar) neteisingą pajamų perviršio suskaičiavimą Taryba taiko Energetikos įstatyme nustatytas sankcijas.“</p> <p>Bendrovės komentaras</p> <p>Atkreiptinas dėmesys, jog Tarybos taikytinos sankcijos už neteisingą pajamų perviršio suskaičiavimą (deklaravimą) apibrėžiamos šio Projekto 12 straipsnio 4 dalyje, t. y. pajamų perviršio mokėjimo subjektas turės sumokėti 100 procentų Tarybos atlikto patikrinimo metu suskaičiuotos pajamų perviršio sumos, taip pat ir delspinigius. Bendrovės vertinimu, ūkio subjektui sankcijos neturėtų būti taikomos kelis kartus už vieną ir tą patį neatitikimą suskaičiuojant (deklaruojant) pajamų perviršio sumą, o toks reguliavimas pažeistų proporcingumo principą. Atitinkamai, siūlome nuostatos dėl neteisingo pajamų perviršio suskaičiavimo šiame punkte atsisakyti.</p> <p>Siūlomas pakeitimas</p> <p>Pakeisti Projekto 12 straipsnio 7 dalį ir ją išdėstyti taip:</p> <p>„7. Taryba kontroliuoja pajamų perviršio mokėjimo subjektų apskaičiuoto pajamų perviršio dydžio teisingumą ir pagrįstumą. Už duomenų nepateikimą ir (ar) neteisingą pajamų perviršio suskaičiavimą Taryba taiko Energetikos įstatyme nustatytas sankcijas.“</p>	<p>Neatsižvelgta</p> <p>Nemanytina, kad 10 proc. pajamų perviršio sumos laikytina sankcija. Tarybai paliekama diskrecija taikyti sankcijas, pavyzdžiui, tuo atveju, jeigu pajamų perviršio suskaičiavimų neatitikimas bus reikšmingai didesnis.</p>

<p>Gren Klaipėda, UAB 2022-11-25 raštas Nr. SKL- 22-80</p>	<p>1.</p>	<p>Bendrovė atkreipia dėmesį, kad Projekto 11 str. 7-9 d. nuostatos dėl toliau nurodomų priežasčių yra iš esmės ydingai suformuluotos, dėl ko jų turinys yra neaiškus, dviprasmiškas ir potencialiai užprogramuojantis šių nuostatų taikymo problemas: galimą skirtingą šių nuostatų aiškinimą, ūkio subjektų teisių pažeidimus, teisinius ginčus ir pan. Projekto 11 str. 7 d. vartojama paviršiaus pajamų sąvoka, nors tokia nei Reglamente, nei Projekte nėra apibrėžta. Jei turima omenyje Reglamento 2 str. 9 p. apibrėžta pajamų paviršiaus sąvoka, Projekto 11 str. 8 d. turėtų būti atitinkamai pakoreguota.</p>	<p>Atsižvelgta Atsižvelgiant į pastabą Įstatymo projekte patikslinta formuluotės, kur neteisingai naudojama sąvoka <i>pajamų paviršius</i>.</p>
	<p>2.</p>	<p>Projekto 11 str. 7 d. ir 8 d., manytina, Projekto rengėjai siekia nustatyti tam tikras taisykles, susijusias su laikotarpiu, pagal kurį būtų skaičiuojamos rinkos pajamos ir nustatomas pajamų paviršius (toliau – laikotarpis). Tačiau šiose dalyse vartojamos skirtingos formuluotės („paviršiaus pajamų skaičiavimas grindžiamas“ ir „rinkos pajamos <...> vertinamos ir pajamų paviršius skaičiuojamas“), iš kurių nėra aišku, koks šių nuostatų tarpusavio santykis ir kokią elgesio taisyklę konkrečiai įstatymų leidėjui siūlo nustatyti Projekto rengėjai, taip pat nėra aiškiai atskleista šių nuostatų taikymo sritis. Iš Projekto 11 str. 7-8 d. formuluočių sudėtinga įvertinti, ar abiejose Projekto straipsnio dalyse yra siekiama nustatyti alternatyviai ar paraleliai taikomas nuostatas. Taip pat kyla klausimas, ar 11 str. 8 d. turėtų būti taikoma nustatant laikotarpį apskaičiavimui rinkos pajamų, kurios gaunamos gaminant elektros energiją pagal minimoje dalyje nustatytas sutartines prievoles², o 11 str. 7 d. visiems kitiems atvejams, kurie nepatenka į 8 d. taikymo sritį. Pastebėtina, kad nors 11 str. 7-8 d. dalimis siekiama nustatyti reguliavimą, susijusi su laikotarpiu, Projekto aiškinamajame rašte, kiek tai susiję su laikotarpio nustatymu, yra referuojama tik į 7 d., nurodant, kad „Įstatymo projektu įtvirtinamas principas, kad pajamų paviršiaus skaičiavimo pagrindą sudaro per atsiskaitymo už disbalansą laikotarpį gaunamos rinkos pajamos <...>“, tokiu būdu aiškinamajame rašte ne tik nepateikiant kontekstinės informacijos, kuri leistų užpildyti Projekto nuostatų formuluočių spragas, tačiau įnešant papildomo neaiškumo ir sudarant įspūdį, kad siekiama nustatyti tik vieną bendrą taisyklę dėl laikotarpio. Nors 11 str. 8 d., kaip nurodoma aukščiau, siekiama nustatyti taisykles, susijusias su laikotarpiu, šios dalies 2 sakinyje formuluojama ir kita nuostata³,</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies Atsižvelgiant į pastabą pakoreguota Įstatymo projekto 11 str. 7 dalies formuluotė, kuri nustato bendrą pajamų paviršiaus skaičiavimo principą – kad pajamų skaičiavimas grindžiamas valandine (tiek šiuo metu trunka atsiskaitymo už disbalansą laikotarpis) elektros energijos sandorio kaina. Taip pat papildyta informacija Aiškinamajame rašte dėl 7 dalies nuostatų, taip pat dėl 8 dalies nuostatų dėl sąnaudų, susijusių su Reglamento (ES) 2022/1854 preambulės 30 dalyje išvardytų sandorių (atsinaujinančiųjų išteklių energijos pirkimo sutartys ir kitų rūšių elektros energijos pirkimo sutartys arba išankstiniai apsidraudimo sandoriai) įsipareigojimais, įvertinimo. Siekiant aiškumo, nustatyta, neturi būti atsižvelgiama į sąnaudas, susijusias su atsakomybės už disbalansą realizavimu.</p>

² pagal esamas arba būsimas sutartines prievoles pagal dvišales pirkimo–pardavimo sutartis dėl elektros energijos arba elektros energijos rinkos išvestines finansines priemones ir kitas išvestines finansines priemones be fizinio pristatymo, susijusias su elektros energija, nurodytas Lietuvos Respublikos finansinių priemonių rinkų įstatymo 3 straipsnio 15 dalies 5, 6, 7 ir 10 punktuose;

³ „Skaičiuojant pajamų paviršiaus pajamų paviršiaus mokėjimo subjektų įsipareigojimai ir su jais susijęs elektros energijos įsigijimas pagal išvardytas sutartis įvertinami kaip su sandoriu susijusios sąnaudos Tarybos nustatyta tvarka.“;

		kuri neaišku kaip ir, ar apskritai savo turiniu yra susijusi su 1 sakinio nuostata. Kita vertus, taip pat pastebėtina, kad iš 11 str. 8 d. 2 sakinio formuluotės, nėra aiški šios nuostatos taikymo sritis ir paskirtis. Projekto aiškinamajame rašte pateikiamas lakoniškas šios nuostatos aprašymas ⁴ , deja, taip pat neatskleidžia nurodomos nuostatos esmės. Manytina, kad būtent Projekte turėtų būti atskleista, kokia teisinę reikšmę Reglamento įgyvendinimo kontekste turėtų pajamų perviršio mokėjimo subjektų įsipareigojimų įvertinimas kaip su sandoriu susijusių sąnaudų.	
3.		11 str. 9 d. Valstybinei energetikos reguliavimo tarybai (toliau – Taryba) suteikiami įgaliojimai pajamų perviršio skaičiavimą diferencijuoti pagal tris kriterijus atsižvelgiant į prievolių formą. Pažymėtina, kad nei Projekte, nei Projekto aiškinamajame rašte nėra atskleidžiami tokio diferencijavimo tikslai ir esmė. Pastebėtina, kad tokia formuluote įstatymu leidėjui siūloma Tarybai nustatyti iš esmės universalius įgaliojimus „diferencijuoti“ pajamų perviršio skaičiavimą, nenustatant jokių įgaliojimų ribų (neskaitant 9 d. nustatytų diferencijavimo „pjuvių“). Įgaliojimai diferencijuoti pajamų perviršio skaičiavimą gali būti aiškinami ir kaip suteikiantys teisę nustatyti skirtingas taisykles ir ribojimus, pavyzdžiui, elektros energijos gamintojams (toliau – gamintojai), elektros energiją parduodantiems biržoje, ir kt. gamintojams. Kadangi toks diferencijavimas, tikėtina, būtų susijęs su ūkio subjektų veiklos laisvės ribojimais, manytina, kad, vadovaujantis Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo (toliau – Konstitucinis Teismas) praktika ⁵ , analizuojamu atveju įstatymo lygmeniu turėtų būti labai aiškiai įtvirtintas nustatomų įgaliojimų Tarybai turinys ir jų apimtis, o aiškinamajame rašte turėtų būti pagrįsti tokio reguliavimo tikslai, jų būtinumas.	Atsižvelgta iš dalies Formuluotė pakoreguota nustatant Tarybai pareigą atsižvelgti į išvardytus sandorius, nustatant pajamų perviršio skaičiavimą.
4.		Konstitucinis teismas savo jurisprudencijoje ⁶ ne kartą yra pasisakęs, kad „ <i>teisinio tikrumo ir teisinio aiškumo imperatyvas suponuoja tam tikrus privalomus reikalavimus teisiniam reguliavimui: jis privalo būti aiškus ir darnus, teisės normos turi būti formuluojamos tiksliai, jose negali būti dviprasmybių.</i> “ Savo turiniu identišką reikalavimą nustato ir Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatyme ⁷ (toliau – Teisėkūros pagrindų įstatymas) įtvirtintas <i>teisėkūros aiškumo principas</i> , reiškiantis, kad teisės aktuose nustatytas teisinis reguliavimas turi būti logiškas, nuoseklus, glaustas, suprantamas, tikslus, aiškus ir nedviprasmiškas. Tame pačiame įstatyme yra	Atsižvelgta iš dalies Atsižvelgiant į pateiktas pastaba patikslintos Įstatymo projekto nuostatos ir papildytas Aiškinamasis raštas

⁴ „siūloma įtvirtinti Tarybos diskreciją metodikoje nustatyti, kaip būtų įvertinamos, traktuojamos su skirtingomis elektros energijos įsigijimo sutartimis, sandoriais susijusios sąnaudos.“;

⁵ Konstitucinio Teismo 2005 m. gegužės 13 d. nutarimas;

⁶ Konstitucinio Teismo 2003 m. gegužės 30 d., 2004 m. sausio 26 d., 2008 m. gruodžio 24 d.

⁷ įstatymo 3 str. 2 d. 6 p.;

		<p>įtvirtintas ir <i>proporcingumo principas</i>, kuris reiškia, kad pasirinktos teisinio reguliavimo priemonės turi sudaryti kuo mažesnę administracinę ir kitokią naštą, nevaržyti teisinių santykių subjektų daugiau, negu to reikia teisinio reguliavimo tikslams pasiekti. Konstitucinio Teismo praktikoje taip pat detalai aprašytas proporcingumo principo turinys: „vienas iš konstitucinio teisinės valstybės principo elementų yra konstitucinis proporcingumo principas, kuris reiškia, kad įstatyme numatytos priemonės turi atitikti teisėtus ir visuomenei svarbius tikslus, kad šios priemonės turi būti būtinos minėtiems tikslams pasiekti ir kad jos neturi varžyti asmens teisių ir laisvių akivaizdžiai labiau, negu reikia šiems tikslams pasiekti“⁸. Analizuojamame kontekste paminėtinas ir Teisėkūros pagrindų įstatyme⁹ įtvirtintas efektyvumo principas, reiškiantis, kad rengiant teisės akto projektą turi būti įvertinamos visos galimos teisinio reguliavimo alternatyvos ir pasirenkama geriausia iš jų, teisės akte turi būti įtvirtinamos veiksmingiausiai ir ekonomiškiausiai teisinio reguliavimo tikslą leisiančios pasiekti priemonės <...>;</p> <p>Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta aukščiau, darytina išvada, kad, kiek tai susiję su Projekto nuostatomis, kuriomis būtų realizuota Reglamento leidžiama valstybių narių teisinio reguliavimo diskrecija (t. y. tai, kas nereguliuojama pačiu Reglamentu)¹⁰, Projektas neatitinka aukščiau aprašytų konstitucinių bei Teisėkūros pagrindų įstatyme nustatytų teisinio tikrumo ir teisinio aiškumo, teisėkūros aiškumo, proporcingumo, efektyvumo principų: Projekto nuostatų turinys nėra aiškus bei yra dviprasmiškas; nei Projekte, nei aiškinamajame rašte nėra atskleidžiama informacija, kuri pagrįstų, kad siūlomos nustatyti teisinio reguliavimo priemonės yra geriausia alternatyva, nevaržanti ūkio subjektų teisių labiau, negu kad būtina Reglamentu ir Projektu siekiamiems tikslams pasiekti.</p>	
	5.	<p><i>Dėl laikotarpio skaičiavimo</i></p> <p>(10) Dėl aukščiau aprašomų priežasčių negalėdama tiksliai nustatyti Projekto nuostatų turinio, Bendrovė daro prielaidą, kad Projekto rengėjai Projekto 11 str. 7-8 d. siekia, kad būtų nustatyti du skirtingi laikotarpiai:</p> <p>a. pagal 11 str. 8 d. pajamų perviršis būtų skaičiuojamas pajamų perviršio laikotarpiu¹¹ - nuo 2022-12-01 iki 2023-06-30, t. y. 7 mėnesiai. Šis laikotarpis būtų taikomas skaičiuojant pajamas, gautas pagal dvišales pirkimo–pardavimo sutartis dėl elektros</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies</p> <p>Žr. paaiškinimą prie pastabos Nr. 2.</p>

⁸ Konstitucinio Teismo 2009 m. gruodžio 11 d., 2013 m. vasario 15 d., 2013 m. gegužės 16 d., 2013 m. spalio 9 d. nutarimai;

⁹ įstatymo 3 str. 2 d. 5 p.

¹⁰ pavyzdžiui Projekto 11 str. 7 ir 8 d. nuostatos dėl laikotarpio

¹¹ Projekto 11 str. 1 d. pajamų perviršio laikotarpį apibrėžia nuoroda į Reglamento 22 str. 2 d. c p., kuriame nustatytas Reglamento 6 str. taikymo laikotarpis – nuo 2022-12-01 iki 2023-06-30;

		<p>energijos arba elektros energijos rinkos išvestines finansines priemones ir kitas išvestines finansines priemones be fizinio pristatymo, susijusias su elektros energija, nurodytas Lietuvos Respublikos finansinių priemonių rinkų įstatymo 3 straipsnio 15 dalies 5, 6, 7 ir 10 punktuose (toliau – finansinės priemonės);</p> <p>b. pagal 11 str. 7 d. pajamų perviršis būtų skaičiuojamas atsiskaitymo už disbalansą laikotarpiu, kurį šiuo metu sudaro 1 valanda. Atsižvelgiant į tai, kad šioje dalyje nėra išskiriama atskirų atvejų, kada taikomas šis laikotarpis, galimas šios nuostatos aiškinimas, kad jis taikytinas visais kitais atvejais, kurie nepatenka į 11 str. 8 d. taikymo sritį (pavyzdžiui: rinkos pajamoms, gautoms iš prekybos elektros energija biržoje).</p> <p>(11) Bendrovė pažymi, kad, jei 10 pastraipoje daromos prielaidos yra teisingos, Projektu be jokio aiškaus pagrindimo siekiama nustatyti du radikaliai skirtingus laikotarpius, dėl ko elektros gamintojai, parduodantys elektros energiją biržoje (kuriems būtų taikomas Projekto 11 str. 7 d. nustatytas 1 val. laikotarpis) atsidurtų kur kas nepalankesnėje padėtyje lyginant su tais gamintojais, kuriems būtų taikomas 7 mėnesių terminas (Projekto 11 str. 8 d.), kadangi taikant trumpesnę laikotarpį būtų apskaičiuojama ženkliai didesnė pajamų perviršio suma¹². Tokia situacija suponuoja tai, kad:</p> <p>a. būtų pažeidžiamas konstitucinis lygiateisiškumo principas ir būtų diskriminuojami gamintojai, elektros energiją parduodantys biržoje.</p> <p>Konstitucinis Teismas¹³ ne kartą yra konstatavęs, kad „konstitucinio asmenų lygybės principo turi būti laikomasi ir leidžiant įstatymus, ir juos taikant.“; „Konstitucinis asmenų lygiateisiškumo principas būtų pažeistas, jeigu tam tikri asmenys ar jų grupės būtų traktuojami skirtingai, nors tarp jų nėra tokio pobūdžio ir tokios apimtys skirtumų, kad toks nevienodas traktavimas būtų objektyviai pateisinamas“; „Šis principas savaime nepaneigia galimybės įstatymu nustatyti nevienodą, diferencijuotą teisinį reguliavimą tam tikrų asmenų, priklausančių skirtingoms kategorijoms, atžvilgiu, jeigu tarp šių asmenų yra tokio pobūdžio skirtumų, kurie tokį diferencijuotą reguliavimą daro objektyviai pateisinamą.“; „vertinant, ar pagrįstai yra nustatytas skirtingas reguliavimas, būtina atsižvelgti į konkrečias teises aplinkybes; pirmiausia turi būti</p>	
--	--	---	--

¹² tokia situacija susidarytų dėl to, kad taikant itin trumpą 1 valandos laikotarpį į pajamų perviršį patektų ir momentiniai elektros rinkos kainų svyravimai, viršijantys 180 Eur/MWh, į kuriuos, taikant ilgesnį laikotarpį, apskritai nebūtų atsižvelgta, kadangi jie nesiektų Reglamento nustatytos rinkos pajamų viršutinės ribos.

¹³ Konstitucinio Teismo 2012 m. vasario 6 d. nutarimas;

		<p><i>įvertinti asmenų ir objektų, kuriems taikomas skirtingas teisinis reguliavimas, teisinės padėties skirtumai“.</i></p> <p>Bendrovės vertinimu nėra jokių objektyvių aplinkybių, pateisinančių tokio skirtingo teisinio reglamentavimo taikymą gamintojams, parduodantiems elektros energiją biržoje, dėl ko šių gamintojų galimybės uždirbti pelną būtų iš esmės skirtingos lyginant su kitais gamintojais, kuriems taikomas Reglamentas. Tokių aplinkybių egzistavimo nepagrindė ir Projekto rengėjai.</p> <p>Pažymėtina, kad paties Reglamento sisteminė logika yra orientuota į siekį užtikrinti, kad Reglamento taikymas ir valstybių narių nacionalinės priemonės nebūtų diskriminacinio pobūdžio¹⁴.</p> <p>b. būtų iškreipiama gamintojų konkurencija.</p> <p>Projektu siūlomu reguliavimu nustatant skirtingus laikotarpius gamintojams, kuriems būtų taikomas Projekto 11 str. 8 d. nurodytas laikotarpis, būtų sudarytos galimybės gauti didesnes pajamas, dėl ko šie gamintojai lyginant su kitais gamintojais, kuriems būtų taikomas Projekto 11 str. 7 d., įgytų niekuo nepagrįstą konkurencinį pranašumą.</p> <p>Veiksmingos ir sąžiningos konkurencijos principas pažymimas kaip itin svarbus ir Konstitucinio teismo doktrinoje: „<i>Konstitucinė sąžiningos konkurencijos apsaugos garantija suponuoja draudimą ūkinę veiklą reguliuojančioms valstybės valdžios, savivaldybių institucijoms priimti sprendimus, kuriais yra ar gali būti iškreipiama sąžininga konkurencija, ir įpareigoja valstybės valdžios, savivaldybių institucijas teisinėmis priemonėmis užtikrinti sąžiningos konkurencijos laisvę</i>“¹⁵; „<i>Pagal Konstituciją valstybė, reguliuodama ūkinę veiklą, privalo paisyti konstitucinio ūkio subjektų lygiateisiškumo reikalavimo, tiesiogiai susijusio su Konstitucijos 29 straipsnyje įtvirtintu visų asmenų lygiateisiškumo principu; antraip ūkinės veiklos teisinio reguliavimo nebūtų galima laikyti tarnaujančiu bendrai tautos gerovei</i>“¹⁶.</p> <p>Atsižvelgdama į išdėstytus argumentus, Bendrovė siūlo pakeisti Projekto 11 str. 7 d. siūlomą nustatyti laikotarpį į įprastą elektros energetikos sektoriaus statistinių duomenų apskaitos laikotarpį - 1 (vieną) mėnesį. Svarbu pažymėti, kad šiuo metu atsiskaitymai už disbalansą vykdomi kartą per mėnesį.</p>	
--	--	--	--

¹⁴ pavyzdžiui: Reglamento 8 str. 2 d. a p.

¹⁵ Konstitucinio Teismo 2008 m. kovo 5 d., 2009 m. kovo 2 d., 2009 m. balandžio 29 d., 2015 m. sausio 15 d. nutarimai;

¹⁶ Konstitucinio Teismo 2005 m. gegužės 13 d., 2006 m. gegužės 31 d., 2009 m. kovo 2 d., 2013 m. gegužės 24 d., 2015 m. sausio 15 d. nutarimai;

	<p><i>Dėl elektros energijos išvestinių finansinių priemonių</i></p> <p>Iš Projekto 11 straipsnio 8 ir 9 d. nuostatų vertintina, kad Projekto rengėjai Reglamento nuostatas aiškina taip, kad į Reglamento reguliavimo sritį turėtų patekti finansinės priemonės.</p> <p>Tiek Reglamento 6 str. 1 d.¹⁷ ir 7 str. 1 d.¹⁸, tiek Projekto 11 str. 1 d.¹⁹ nuostatos rinkos pajamas, kurių privaloma viršutinė riba nustatoma Reglamentu, sieja su pajamomis, gautomis už pagamintą ir faktiškai patiektą elektros energiją.</p> <p>Atkreiptinas dėmesys, kad ne visais atvejais finansinės priemonės yra susijusios su pagaminta ir faktiškai patiekta elektros energija. Atitinkamai, gamintojų pajamos, kurios gaunamos pagal su pagaminta ir faktiškai patiekta elektros energija nesusijusias finansines priemones, nepatenka į Reglamento reguliavimo sritį ir negali būti priskiriamos rinkos pajamoms, kaip jos apibrėžtos Reglamento 2 straipsnio 5 p.</p> <p>Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, siekiant aiškesnio teisinio reglamentavimo bei sklandesnės šių nuostatų taikymo praktikos, siūlytina Projekto nuostatas atitinkamai patikslinti, be kita ko eliminuojant / pakoreguojant neaiškias formuluotes²⁰, galinčias klaidingai sudaryti išpūdį dėl platesnės Reglamento reguliavimo srities nei jame nustatyta.</p> <p>Tokiu atveju, jei visgi Reglamentas būtų aiškinamas taip, kad į Reglamento reguliavimo sritį patenka ir finansinės priemonės, nesusijusios su pagaminta ir faktiškai patiekta elektros energija, siūlytina dėl toliau pateikiamų priežasčių nustatyti teisinį mechanizmą, kuriuo gamintojams būtų kompensuojamos papildomos išlaidos pagal gamintojų iki Reglamento priėmimo sudarytus sandorius dėl finansinių priemonių, pavyzdžiui, pagal išankstinius apsidraudimo dėl elektros energijos kainų svyravimų sandorius (toliau – apsidraudimo sandoriai).</p> <p>Apsidraudimo sandorių esmė – sandorio šalys užfiksuoja elektros energijos kainą sutartam ateities laikotarpiui. Tokiu atveju, jei sandorio šalies sutartu laiku elektros energijos rinkos kaina viršija sandoriu užfiksotą kainą, viena iš sandorio šalių kitai šaliai įsipareigoja sumokėti skirtumą tarp rinkos ir fiksuotos elektros energijos kainų, ir atitinkamai atvirkščiai: jeigu rinkos kaina yra mažesnė už fiksuotąją, pareiga sumokėti skirtumą tarp fiksuotos ir rinkos</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies</p> <p>Žr. paaiškinimą prie pastabų Nr. 2 ir 3.</p>
--	---	---

¹⁷ gamintojų rinkos pajamos, **gaunamos gaminant elektros energiją** iš 7 str. 1 d. nurodytų išteklių <...>;

¹⁸ <...> rinkos pajamų viršutinė riba taikoma rinkos pajamoms, **gautoms pardavus elektros energiją** <...>;

¹⁹ pagal Projekto 11 str. 1 d., į Reglamento reguliavimo sritį patenka tik tos pajamos, kurios gaunamos už pagamintą ir faktiškai patiektą elektros energiją per Reglamento 22 str. 2 d. c punkte nurodytą laikotarpį;

²⁰ pavyzdžiui Projekto 11 str. 8 d. formuluotę „be fizinio pristatymo“;

	<p>kainų tenka jau kitai sandorio šaliai.</p> <p>Pastebėtina, kad apsidraudimo sandoriai nebūtinai yra siejami su realiu elektros energijos pagaminimu ir jos patiekimu rinkai, taigi sandorio šalys pajamas pagal tokius sandorius gali gauti ir <i>de facto</i> negamindamos elektros energijos. Atkreiptinas dėmesys, kad tokiu atveju, jei pagal apsidraudimo sandorį²¹, kai elektros energijos rinkos kaina būtų žemiau sandoriu fiksuotos kainos ribos, gamintojas gautų pajamų, kurios viršytų 180 Eur/MWh ribą, tokios pajamos pagal Reglamentą turėtų būti perleidžiamos valstybei²². Tuo tarpu susiklosčius situacijai, kai elektros energijos rinkos kaina būtų aukštesnė už sandoriu fiksuotą kainą, gamintoju esanti sandorio šalis patirtų papildomas išlaidas, kylančias iš apsidraudimo sandorio²³. Tokiu būdu, nenustačius kompensacinio mechanizmo gamintojams, valstybė iš gamintojų perimtų apsidraudimo sandorio generuojamą naudą, tačiau tai neeliminotų gamintojų išsipareigojimų pagal apsidraudimo sandorius, t. y. pareigos sumokėti kitai sandorio šaliai elektros energijos kainų skirtumą. Tokia situacija akivaizdžiai paneigtų apsidraudimo sandorių ekonominę logiką bei prieštarautų bendriesiems protingumo, sąžiningumo ir teisingumo teisės principams.</p> <p>Analogiško kompensacinio mechanizmo gamintojams nustatymas yra dar aktualesnis finansinių priemonių, susijusių su pagaminta ir faktiškai patiekta elektros energija, atžvilgiu, kadangi susiklosčius tam tikroms gamintojams nepalankioms sąlygoms²⁴ gamintojai patirtų dar didesnes išlaidas, galinčias lemti nuostolingą veiklą. Tokia situacija, be kita ko, neatitiktų ir Reglamento sisteminės logikos, kuria reikalaujama, kad nustatyta pajamų viršutinė riba turėtų užtikrinti, jog gamintojų pajamos iš elektros energijos gamybos veiklos padengtų jų investicijas ir veiklos sąnaudas²⁵.</p> <p>Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, UAB Gren Klaipėda prašo Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos atsižvelgti į pateiktas pastabas ir siūlymus bei atitinkamai pakoreguoti Projekto nuostatas.</p>	
--	--	--

²¹ darant prielaidą, kad Reglamentas taikomas ir gamintojų pajamoms, gautoms iš tokių apsidraudimo sandorių;

²² pavyzdžiui: apsidraudimo sandoriu šalys susitarė nustatyti fiksuotą elektros energijos kainą ties 250 Eur riba. Sutartu laiku elektros energijos rinkos kaina siekia 100 Eur, taigi kita sandorio šalis gamintoju esančiai sandorio šaliai pagal susitarimą turėtų kompensuoti kainų skirtumą – 150 Eur/h (t. y. 250-100);

²³ pavyzdžiui: apsidraudimo sandoriu šalys susitarė nustatyti fiksuotą elektros energijos kainą ties 250 Eur riba. Sutartu laiku elektros energijos rinkos kaina siekia 400 Eur, taigi gamintoju esanti sandorio šalis kitai šaliai pagal susitarimą turėtų kompensuoti kainų skirtumą – 150 Eur/h (t. y. 400-250).

²⁴ analogiška situacija išnašoje Nr. 7 pateiktam pavyzdžiui, tačiau gamintoju esanti sandorio šalis turėtų net tik kompensuoti kitai šaliai, pagal susitarimą, kainų skirtumą – 150 Eur/h (t. y. 400-250), bet ir perleisti valstybei skirtumą tarp elektros energijos rinkos kainos (400 Eur/MWh) ir Reglamentu nustatytos rinkos pajamų viršutinės ribos (180 Eur/MWh). Taigi faktiškai gamintojas vietoj pajamų, kurių tikėjosi gauti apsidraudimo sandoriu – 250 Eur/MWh – gautų vos 30 Eur/MWh (180-150).

²⁵ pavyzdžiui: Reglamento preambulės 29 p.

<p>AB „Ahema“ 2020-11-25 raštas Nr. 002/492</p>	<p>1.</p> <p>Bendrovė susipažinusi su Įstatymo projektu teikia šias pastabas ir pasiūlymus: 1. Papildyti Įstatymo 11 straipsnio 4 dalį papildoma išimtimi, kada būtų netaikomos Reglamento (ES) 2022/1854 6 straipsnio 1 dalies nuostatos. Siūloma tokia punkto redakcija: „4. Reglamento (ES) 2022/1854 6 straipsnio 1 dalies nuostatos netaikomos pajamų perviršio mokėjimo subjektams tuo atveju, kai jų valdomų elektros energijos gamybos įrenginių, elektros energijos gamybai naudojančių Reglamento (ES) 2022/1854 7 straipsnio 1 dalyje nurodytus išteklius, įrengtųjų galių suma neviršija 1 MW ir pajamų perviršio mokėjimo subjektų pagamintai ir tiesiogiai ar per susijusius asmenis kitiems susijusiems asmenims vartojimui parduotai elektros energijai.“</p> <p>PAGRINDIMAS. Įstatymo 11 straipsnio 3 dalyje yra nustatyta, kad elektros energiją iš atsinaujinančių išteklių gaminantys vartotojai nėra pajamų perviršio mokėjimo subjektai. T.y. savo reikmėms suvartota elektros energija nelaikoma Reglamento (ES) 2022/1854 ir Įstatymo apmokestinimo objektu. Nors šiuo metu pagal energetikos sritį reglamentuojančius teisės aktus susijusių asmenų grupė nelaikoma gaminančiu vartotoju, tačiau susijusių asmenų įmonių grupėje iš esmės susidaro ta pati situacija, kai vienoje grupės įmonėje pagaminta elektros energija yra suvartojama kitoje grupės įmonėje jos poreikiams patenkinti ir į bendrą elektros energijos rinką nepatenka. Todėl siūloma nustatyti papildomą išimtį grupės įmonėms, kada nėra taikomos Reglamento (ES) 2022/1854 6 straipsnio 1 dalies nuostatos.</p>	<p>Neatsižvelgta</p> <p>Pastebėtina, kad iki 2022 m. liepos 7 d. galiojės reguliavimas gaminantiems vartotojams leido įsirengti iki 500 kW elektros energijos gamybos įrenginį, ir tik nuo 2022 m. liepos 8 d. gaminančio vartotojo gamybos įsirengti ribojamas jo turima leistina naudoti galia. Be to, gaminantys vartotojai didžiąja dalimi visą pagamintą elektros energiją suvartoja savo reikmėms bei nesiekia parduoti pagamintą elektros energiją veiklos tikslais. Todėl manytina, kad būtų per didelė administracinė našta nustatyti gaminančius vartotojus laikyti pajamų perviršio mokėjimo subjektais ir įpareigoti juos teikti pajamų perviršio deklaracijas, kadangi jie tikėtina, negauna pajamų perviršio. Pagal pastaboje pateiktą pavyzdį galima daryti prielaidą, kad susijusių asmenų grupėje elektros energiją gaminantis ūkio subjektas parduoda elektros energiją ir gauna už tai pajamas. Atsižvelgiant į tai, toks asmuo turėtų deklaruoti pajamų perviršį, jeigu jis tokį gautų dėl sutartyje nustatytos elektros energijos kainos didesnės nei 180 eurų.</p>
	<p>2.</p> <p>2. Papildyti Įstatymo 11 straipsnio 5 dalį nuostata dėl išvestinių finansinių priemonių apskaitymo, kai gamintojo pagamintą elektros energiją tretiesiems asmenims parduoda su gamintoju susijęs asmuo. Siūloma tokia punkto redakcija:</p> <p>5. Tais atvejais, kai pajamų perviršio mokėjimo subjektai pagamintą elektros energiją parduoda susijusiems asmenims, vertinant pajamų perviršio mokėjimo subjektų gaunamas rinkos pajamas už parduotą elektros energiją, susijusių asmenų gautos pajamos už tretiesiems asmenims (ne susijusiems asmenims) parduotą elektros energiją įvertinamos Tarybos nustatyta tvarka, atsižvelgiant ir į tokių susijusių asmenų sudarytus sandorius dėl šio straipsnio 8 dalyje nurodytų išvestinių finansinių priemonių.</p> <p>PAGRINDIMAS. Atsižvelgiant į tai, kad tais atvejais, kai pajamų perviršio mokėjimo subjektai pagamintą elektros energiją parduoda susijusiems asmenims, vertinant jų gaunamas rinkos pajamas už parduotą elektros energiją, susijusių asmenų gautos pajamos už tretiesiems asmenims parduotą elektros</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies</p> <p>11 straipsnio 5 dalis papildyta bendru principu, kad Taryba, vertindama susijusių asmenų pajamų perviršį turi atsižvelgti į šiame straipsnyje nustatytas sąlygas.</p>

		<p>energiją bus vertinamos Tarybos nustatyta tvarka, todėl svarbu, kad tuo pačiu būtų vertinami ir tokių susijusių asmenų sandoriai dėl išvestinių finansinių priemonių, kadangi jie gali turėti reikšmingos įtakos perviršio sumos apskaičiavimui. Be to, neįtvirtinus šios nuostatos ir nevertinant visų elektros energijos pardavimo grandinėje dalyvaujančių susijusių asmenų įmonių sandorių su išvestinėmis finansinėmis priemonėmis, bus sudaromos nevienodos sąlygos rinkoje lyginant susijusių asmenų grupę ir elektros energijos gamintoją, kuris elektrą parduoda tiesiogiai. Taip pat siūlomas papildymas, kuriuo patikslinama, kad susijusių asmenų pajamos vertinamos tik parduodant elektros energiją tretiesiems asmenims, bet ne susijusiems asmenims.</p>	
	<p>3.</p>	<p>3. Papildyti Įstatymo 11 straipsnio 8 dalį ir į išvestinių finansinių priemonių sąrašą įtraukiant finansinius susitarimus dėl skirtumų, kaip tai yra numatyta Lietuvos Respublikos finansinių priemonių rinkų įstatymo 3 straipsnio 15 dalies 9 punkte. Siūloma tokia punkto redakcija:</p> <p>8. Tuo atveju, kai rinkos pajamos gaunamos gaminant elektros energiją pagal esamas arba būsimas sutartines prievoles pagal dvišales pirkimo–pardavimo sutartis dėl elektros energijos arba elektros energijos rinkos išvestines finansines priemones ir kitas išvestines finansines priemones be fizinio pristatymo, susijusias su elektros energija, nurodytas Lietuvos Respublikos finansinių priemonių rinkų įstatymo 3 straipsnio 15 dalies 5, 6, 7, 9 ir 10 punktuose (toliau – elektros energijos išvestinės finansinė priemonė), rinkos pajamos, susijusios su šiomis sutartimis ir (ar) sandoriais, vertinamos ir pajamų perviršis skaičiuojamas pajamų perviršio taikymo laikotarpiu.</p> <p>Skaičiuojant pajamų perviršį pajamų perviršio mokėjimo subjektų įsipareigojimai ir su jais susijęs elektros energijos įsigijimas pagal išvardytas sutartis įvertinami kaip su sandoriu susijusios sąnaudos Tarybos nustatyta tvarka.</p> <p>PAGRINDIMAS. Lietuvos Respublikos finansinių priemonių rinkų įstatymo 3 straipsnio 15 dalies 9 punkte kaip viena iš išvestinių finansinių priemonių yra nurodyti finansiniai susitarimai dėl skirtumų. Nėra aišku dėl kokių priežasčių ši išvestinė finansinė priemonė nebuvo įtraukta į Įstatymo 11 straipsnio 8 dalį, kadangi savo esme ji yra panaši į ateities ar apsigkeitimo sandorį ir gali būti naudojama praktikoje apsisaugant nuo didmeninės elektros energijos rinkos svyravimų. Neįtraukus šios išvestinės finansinės priemonės tarp kitų pajamų perviršio apskaičiavimui naudojamų išvestinių finansinių priemonių, galėtų atsirasti nepagrįstas diferencijavimas tam tikrų išvestinių finansinių priemonių.</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies</p> <p>Iš dalies atsižvelgiant į pastabą dėl išvestinių finansinių priemonių galimos imties, taip pat į Tarybos pastabą Nr. 1, 11 straipsnio 8 dalyje duodama nuorodą į 2011 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 1227/2011 dėl didmeninės energijos rinkos vientisumo ir skaidrumo apibrėžtus didmeninius energetikos produktus.</p>

		To pasėkoje gali kilti beprasmingi ginčai, kokio pobūdžio sandoris dėl išvestinių finansinių priemonių buvo sudarytas. Todėl siūlome minimą Įstatymo straipsnį papildyti išvestine finansine priemone nurodyta Lietuvos Respublikos finansinių priemonių rinkų įstatymo 3 straipsnio 15 dalies 9 punkte.	
Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos 2022-11-25 raštas Nr.	1.	<p>Teisės akto nuostata</p> <p>11 straipsnis. Rinkos pajamų ir pajamų perviršio nustatymo ir apskaičiavimo principai</p> <p>1. Reglamento (ES) 2022/1854 6 straipsnio 1 dalies nuostatos taikymas užtikrinamas iš elektros energijos gamintojų, gaminant elektros energiją iš Reglamento (ES) 2022/1854 7 straipsnio 1 dalyje nurodytų išteklių (toliau – pajamų perviršio mokėjimo subjektai) gaunamų rinkos pajamų surenkant pajamų perviršį, skaičiuojamą nuo rinkos pajamų, gaunamų už elektros energiją, pagamintą ir faktiškai patiektą Reglamento (ES) 2022/1854 22 straipsnio 2 dalies c punkte nurodytą laikotarpį (toliau – pajamų perviršio taikymo laikotarpis).</p> <p><...></p> <p>5. Tais atvejais, kai pajamų perviršio mokėjimo subjektai pagamintą elektros energiją parduoda susijusiems asmenims, vertinant pajamų perviršio mokėjimo subjektų gaunamas rinkos pajamas už parduotą elektros energiją, susijusių asmenų gautos pajamos už tretiesiems asmenims parduotą elektros energiją įvertinamos Tarybos nustatyta tvarka.</p> <p><...></p> <p>8. Tuo atveju, kai rinkos pajamos gaunamos gaminant elektros energiją pagal esamas arba būsimas sutartines prievoles pagal dvišales pirkimo–pardavimo sutartis dėl elektros energijos arba elektros energijos rinkos išvestines finansines priemones ir kitas išvestines finansines priemones be fizinio pristatymo, susijusias su elektros energija, nurodytas Lietuvos Respublikos finansinių priemonių rinkų įstatymo 3 straipsnio 15 dalies 5, 6, 7 ir 10 punktuose (toliau – elektros energijos išvestinės finansinė priemonė), rinkos pajamos, susijusios su šiomis sutartimis ir (ar) sandoriais, vertinamos ir pajamų perviršis skaičiuojamas pajamų perviršio taikymo laikotarpiu. Skaičiuojant pajamų perviršį pajamų perviršio mokėjimo subjektų įsipareigojimai ir su jais susijęs elektros energijos įsigijimas pagal išvardytas sutartis įvertinami kaip su sandoriu susijusios sąnaudos Tarybos nustatyta tvarka.</p> <p>Tarybos komentaras</p> <p>Dėl išvestinių finansinių priemonių ir dvišalių sutarčių vertinimo</p> <p>1. Svarstyta ar formuluotė „ir faktiškai patiektą“ nesuponuoja, kad yra vertinama tik dalis finansinių išvestinių priemonių. Arba, kad tokios priemonės iš viso nėra vertinamos. Todėl esant tokiam interpretavimui 11 str. 1 dalis būtų nesuderinta (prieštarautų) su 11 str. 5 d. ir 8 d. Galimai dėl 11 str. 1 d. Taryba prarastų lankstumą rengiant pajamų perviršio nustatymo tvarką. Todėl</p>	Atsižvelgta

		<p>svarstyti ar 11 str. 5 ir 8 dalis neturėtų papildyti 11 str. 1 d. interpretavimo ir jį toliau paaiškinti. Pagal 11 str. 5 ir 8 d. aiškinimą būtų vertinamos visos su sandoriu sudarymu susijusios sąnaudos ar finansinės išvestinės priemonės. Siekiant teisinio aiškumo ir tikslumo, siūlome 11 str. 8 dalį dėstyti kaip 11 str. 3 dalį, o 11 str. 5 d. kaip 11 str. 4 dalį.</p> <p>2. Tarybos nuomone, 8 dalis paaiškina, kad skaičiuojant pajamų pervirši visada yra vertinamos ir finansinės išvestinės priemonės. Siekiant teisinio aiškumo siūloma papildyti šią nuostatą. Taip pat siekiant aiškumo siūloma papildyti formuluotę dėl išvestinių priemonių taikymo susijusių įmonių atveju.</p> <p>3. Lietuvos Respublikos Elektros energetikos įstatyme įtvirtina sąvoka: „47. Elektros energijos rinkos išvestinė finansinė priemonė (toliau – išvestinė finansinė priemonė) – finansinė priemonė, nurodyta Lietuvos Respublikos finansinių priemonių rinkų įstatymo 3 straipsnio 15 dalies 5, 6 ar 7 punkte ir susieta su elektros energija.“</p> <p>Tarybos vertinimu, ši sąvoka neapima visų galimų išvestinių finansinių priemonių susijusių su elektros energija (tiek susijusių su fiziniu pristatymu (atsiskaitymu prekėmis) (angl. <i>physically settled</i>), tiek su finansiniu atsiskaitymu (angl. <i>settled in cash</i>)). Atitinkamai siūloma papildyti projektą vartojant 2011 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 1227/2011 dėl didmeninės energijos rinkos vientisumo ir skaidrumo (REMIT) 2 straipsnio 4 punkto b papunktyje įtvirtintą sąvoką: „didmeniniai energetikos produktai – toliau nurodytos sutartys ir išvestiniai produktai, nepriklausomai nuo to, kur ir kaip jais prekiaujama: <...> b) su elektros energija ar gamtinėmis dujomis, pagamintomis, parduodamomis ar tiekiamomis Sąjungoje, susiję išvestiniai produktai;“</p> <p>Atlikus šį papildymą nebūtų poreikio papildomai minėti Lietuvos Respublikos finansinių priemonių rinkų įstatymo sąvokas, nes joje nurodyti produktai atitinka EEĮ sąvoką „elektros energijos rinkos išvestinė finansinė priemonė“. Tačiau dėl pastarojo įstatymo interpretavimo būtų tikslinga konsultuotis su už jo aiškinimą atsakingomis institucijomis.</p> <p>Siūlomas pakeitimas 11 straipsnis. Rinkos pajamų ir pajamų perviršio nustatymo ir apskaičiavimo principai 1. Reglamento (ES) 2022/1854 6 straipsnio 1 dalies nuostatos taikymas užtikrinamas iš elektros energijos gamintojų, gaminant elektros energiją iš</p>
--	--	--

	<p>Reglamento (ES) 2022/1854 7 straipsnio 1 dalyje nurodytų išteklių (toliau – pajamų perviršio mokėjimo subjektai) gaunamų rinkos pajamų surenkant pajamų perviršį, skaičiuojamą nuo rinkos pajamų, gaunamų už elektros energiją, pagamintą ir faktiškai patiektą Reglamento (ES) 2022/1854 22 straipsnio 2 dalies c punkte nurodytą laikotarpį (toliau – pajamų perviršio taikymo laikotarpis).</p> <p>2. Rinkos pajamų ir pajamų perviršio nustatymo ir skaičiavimo metodiką, pajamų perviršio deklaracijos formą ir deklaravimo periodą nustato Taryba, vadovaudamasi šio straipsnio nuostatomis.</p> <p>83. Tuo atveju, kai rinkos pajamos gaunamos gaminant elektros energiją pagal esamas arba būsimas sutartines prievoles pagal dvišales pirkimo–pardavimo sutartis dėl elektros energijos arba elektros energijos rinkos išvestines finansines priemones ir kitas išvestines finansines priemones, kurios yra didmeniniai energetikos produktai be fizinio pristatymo, susijusios su elektros energija, nurodytas Lietuvos Respublikos finansinių priemonių rinkų įstatymo 3 straipsnio 15 dalies 5, 6, 7 ir 10 punktuose (toliau kartu vadinama – elektros energijos išvestinės finansinės priemonės), rinkos pajamos, susijusios su šiomis sutartimis ir (ar) sandoriais, vertinamos ir pajamų perviršis skaičiuojamas pajamų perviršio taikymo laikotarpiu. Skaičiuojant pajamų perviršį pajamų perviršio mokėjimo subjektų išpareigojimai ir su jais susijęs elektros energijos įsigijimas ir elektros energijos išvestinių finansinių priemonių naudojimas pagal išvardytas sutartis įvertinami kaip su sandoriu susijusios sąnaudos Tarybos nustatyta tvarka. Nuostata dėl su sandorio sudarymu susijusių sąnaudų, Tarybos nustatyta tvarka, taikoma susijusių asmenų atveju.</p> <p>54. Tais atvejais, kai pajamų perviršio mokėjimo subjektai pagamintą elektros energiją parduoda susijusiems asmenims, vertinant pajamų perviršio mokėjimo subjektų gaunamas rinkos pajamas už parduotą elektros energiją, susijusių asmenų gautos pajamos už tretiesiems asmenims parduotą elektros energiją įvertinamos Tarybos nustatyta tvarka.</p> <p><...></p> <p><...></p> <p>2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos</p> <p><...></p> <p>4. Kitos šiame įstatyme vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Reglamente (ES) 2022/1854, 2011 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 1227/2011 dėl didmeninės energijos rinkos vientisumo ir skaidrumo, Lietuvos Respublikos energetikos įstatyme, Elektros energetikos įstatyme, Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatyme ir kituose teisės aktuose, reglamentuojančiuose</p>	
--	--	--

		energetikos sektoriaus veiklą.	
	2.	<p>Teisės akto nuostata 11 straipsnis. Rinkos pajamų ir pajamų perviršio pajamų nustatymo ir apskaičiavimo principai 4. Reglamento (ES) 2022/1854 6 straipsnio 1 dalies nuostatos netaikomos pajamų perviršio mokėjimo subjektams tuo atveju, kai jų valdomų elektros energijos gamybos įrenginių, elektros energijos gamybai naudojančių Reglamento (ES) 2022/1854 7 straipsnio 1 dalyje nurodytus išteklius, įrengtųjų galių suma neviršija 1 MW.</p> <p>Tarybos komentaras Svarstytina ar 1 MW kriterijus neturėtų būti taikomas ne vien tik vieno juridinio asmens valdomų įrenginių atžvilgiu, bet visos įmonių grupės (susijusių asmenų) atžvilgiu.</p> <p>Siūlomas pakeitimas 11 straipsnis. Rinkos pajamų ir pajamų perviršio pajamų nustatymo ir apskaičiavimo principai Reglamento (ES) 2022/1854 6 straipsnio 1 dalies nuostatos netaikomos pajamų perviršio mokėjimo subjektams tuo atveju, kai jų ir su jais susijusių asmenų nuosavybės teise ar kitais teisėtais pagrindais valdomų elektros energijos gamybos įrenginių, elektros energijos gamybai naudojančių Reglamento (ES) 2022/1854 7 straipsnio 1 dalyje nurodytus išteklius, įrengtųjų galių suma neviršija 1 MW.</p>	<p>Atsižvelgta Formuluotė patikslinta.</p>
	3.	<p>Teisės akto nuostata 11 straipsnis. Rinkos pajamų ir pajamų perviršio pajamų nustatymo ir apskaičiavimo principai <...> 6. Į rinkos pajamas neįskaičiuojamos: 1) pajamos, nurodytos Reglamento (ES) 2022/1854 7 straipsnio 2 dalyje; 2) pajamos, gautos pardavus elektros energiją balansavimo energijos rinkoje; pajamos, gautos pardavus elektros energiją, pagamintą hibridiniuose įrenginiuose, kuriuose naudojami Reglamento (ES) 2022/1854 7 straipsnio 1 dalyje nurodyti tradiciniai ir kiti tradiciniai energijos šaltiniai.</p> <p>Tarybos komentaras Taryba prašo pateikti platesnį paaiškinimą, kaip ši nuostata turėtų būti interpretuojama. Pvz., reikalinga patikslinti nuostatą paaiškinant šnekamąja kalba vartojamas sąvokas, kadangi nuostatoje neapibrėžta kas laikoma</p>	<p>Atsižvelgta Formuluotė patikslinta. (žr. AB „Ignitis grupė“ pastabą Nr. 2)</p>

		<p>„hibridiniu įrenginiu nurodytu Reglamente“. Taip pat, kas laikoma tradiciniais ir kitais tradiciniais energijos šaltiniais.</p> <p>Siūlomas pakeitimas</p>	
	4.	<p>Teisės akto nuostata</p> <p>3 straipsnis. Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos kompetencija</p> <p>Valstybinė energetikos reguliavimo taryba (toliau – Taryba):</p> <p><...></p> <p>3) kai taikoma, tvirtina paklausos piko valandomis sumažinimo aukciono organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašą;</p> <p>Tarybos komentaras</p> <p>Svarstytina ar paklausos piko valandų sumažinimo aukcionas neturėtų neigiamos įtakos paklausos telkimo ir lankstumo paslaugų rinkų vystymuisi. Atsižvelgus į tai, kad dalis vartotojų galimai rinktųsi dalyvauti teikiant būtent paklausos piko valandomis sumažinimo aukcionuose, o ne kitose rinkose.</p> <p>Siūlomas pakeitimas</p>	<p>Neatsižvelgta</p> <p>Ši priemonė numatoma kaip galima tuo atveju, jeigu nebus pasiekimas elektros energijos suvartojimo piko valandomis mažinimo tikslas. Be to, ši priemonė veiktų trumpą laikotarpį.</p>
	5.	<p>Teisės akto nuostata</p> <p>2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos</p> <p>3. Susiję asmenys – du ar daugiau ūkio subjektų, kurie dėl savitarpio kontrolės ar priklausomybės ir galimų suderintų veiksmų laikomi vienu ūkio subjektu, apskaičiuojant bendrąsias pajamas ir rinkos dalį. Jeigu neįrodoma priešingai, laikoma, kad susiję asmenys yra kiekvienas nagrinėjamas ūkio subjektas ir:</p> <p>1) ūkio subjektai, kuriuose kaip ir nagrinėjamame ūkio subjekte tas pats fizinis asmuo arba tie patys fiziniai asmenys turi akcijų dalį, kuri sudaro 1/3 ar daugiau įstatinio kapitalo, arba turi teises į 1/3 ar daugiau visų balsų;</p> <p>2) ūkio subjektai, kurie su nagrinėjamu ūkio subjektu bendrai valdomi ar turi bendrą administracinę padalinį arba kurių stebėtojų taryboje, valdyboje ar kitame valdymo ar priežiūros organe yra pusė ar daugiau tų pačių narių kaip ir nagrinėjamo ūkio subjekto valdymo ar priežiūros organuose;</p> <p>3) ūkio subjektai, kuriuose nagrinėjamas ūkio subjektas turi akcijų dalį, sudarančią 1/3 ar daugiau įstatinio kapitalo, arba turi teises į 1/3 ar daugiau visų balsų arba kurie yra įsipareigoję derinti savo ūkinės veiklos sprendimus su nagrinėjamu ūkio subjektu, arba už kurių prievolių tretiesiems asmenims įvykdymą įsipareigojęs atsakyti nagrinėjamas ūkio subjektas, arba kurie yra</p>	<p>Atsižvelgta</p> <p>Atsižvelgiant į pastabą patikslinta Įstatymo projekto 2 straipsnio 3 dalies 5 punkto formuluotė, patikslinant tiesiogiai ir netiesiogiai valdomas dalis, akcijas, pajus ar pan.</p>

		<p>įsipareigoję perduoti visą pelną arba jo dalį ar suteikę teisę naudoti 1/3 ar daugiau savo turto nagrinėjamam ūkio subjektui;</p> <p>4) ūkio subjektai, kurie nagrinėjamame ūkio subjekte turi akcijų dalį, sudarančią 1/3 ar daugiau įstatinio kapitalo, arba turi teises į 1/3 ar daugiau visų balsų arba su kuriais nagrinėjamas ūkio subjektas įsipareigojęs derinti savo ūkinės veiklos sprendimus, arba kurie įsipareigoję atsakyti už nagrinėjamo ūkio subjekto prievolių tretiesiems asmenims įvykdymą, arba kuriems nagrinėjamas ūkio subjektas įsipareigojęs perduoti visą pelną arba jo dalį ar suteikę teisę naudoti 1/3 ar daugiau savo turto;</p> <p>ūkio subjektai, kurie tiesiogiai ar netiesiogiai, per kitus ūkio subjektus, susiję su 1–4 punktuose nurodytais ūkio subjektais kuriuo nors iš 1–4 punktuose nurodytų būdų.</p> <p>Tarybos komentaras</p> <p>Svarstyтина, ar vadovaujantis patiekta sąvoka įstatymas bus taikomas visiems su gamintoju netiesiogiai susijusiems asmenims ir ar dėl tokio reglamentavimo nebūtų išvengta rinkos pajamų viršutinės ribos taikymo apėjimo. Pvz., kai valdoma mažiau negu 1/3 akcijų ar balsavimo teisių</p> <p>Siūlomas pakeitimas</p>	
6.		<p>Teisės akto nuostata</p> <p>3 straipsnis. Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos kompetencija</p> <p>Valstybinė energetikos reguliavimo taryba (toliau – Taryba):</p> <p><...></p> <p>3) kai taikoma, tvirtina paklausos piko valandomis sumažinimo aukciono organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašą;</p> <p><...></p> <p>7 straipsnis. Lėšų administratoriaus kompetencija</p> <p>Lėšų administratorius:</p> <p>1) Vyriausybei pavedus organizuoja ir vykdo paklausos piko valandomis sumažinimo aukcioną, rengia paklausos piko valandomis sumažinimo aukciono organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašą ir teikia jį Tarybai tvirtinti;</p> <p><...></p> <p>10 straipsnis. Priemonės elektros energijos paklausos sumažinimui pasiekti</p> <p><...></p> <p>4. Vyriausybei pavedus lėšų administratorius organizuoja paklausos piko valandomis sumažinimo aukcioną, užtikrina prie perdavimo tinklų ir skirstomųjų tinklų prijungtų elektros energijos vartotojų, kai yra galimybė nustatyti šių vartotojų elektros energijos paklausą ir jos sumažėjimą atskiromis</p>	<p>Neatsižvelgta</p> <p>Manytina, kad Tarybai nustačius pareigą tvirtinti, o ne, kaip siūloma, derinti paklausos piko valandomis sumažinimo aukciono organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašą kartu suteikiama atsakomybė už šio dokumento turinį ir įgaliojimai, reikalui esant, keisti (nurodyti pakeisti) dokumento turinį.</p>

piko valandomis ir šie vartotojai gali pasiūlyti mažiausiai 100 kW paklausos sumažėjimą per valandą, galimybę dalyvauti šiame aukcione. Perdavimo sistemos operatorius ir skirstomųjų tinklų operatorius bendradarbiauja su lėšų administratoriumi nustatant elektros energijos vartotojams, siekiantiems dalyvauti paklausos piko valandomis sumažinimo aukcione, techninius reikalavimus ir jų pradinę elektros energijos paklausą, kurios atžvilgiu vertinamas paklausos sumažinimas. Paklausos piko valandomis sumažinimo aukcionas organizuojamas ir vykdomas lėšų administratoriaus nustatyta tvarka, kurią tvirtina Taryba. Aukciono organizavimo sąlygos ir tvarka turi atitikti Reglamento (ES) 2022/1854 5 straipsnyje ir (ar) Reglamento (ES) 2022/1854 17 straipsnyje nustatytus reikalavimus.

Tarybos komentaras

Atsižvelgus į tai, kad dokumentas yra rengiamas kito ūkio subjekto, siūloma nustatyti, kad Taryba atlieka tokio dokumento derinimą, o ne tvirtinimą. Taip pat toks pakeitimas sutrumpintų administracines procedūras reikalingas dokumento priėmimui ir Reglamento įgyvendinimui (pvz., dėl dokumento poveikio vertinimo, viešosios konsultacijos terminų ir kt.).

Siūlomas pakeitimas

3 straipsnis. Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos kompetencija

Valstybinė energetikos reguliavimo taryba (toliau – Taryba):

<...>

3) kai taikoma, ~~tvirtina~~ **derina** paklausos piko valandomis sumažinimo aukciono organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašą;

7 straipsnis. Lėšų administratoriaus kompetencija

Lėšų administratorius:

1) Vyriausybei pavedus organizuoja ir vykdo paklausos piko valandomis sumažinimo aukcioną, rengia paklausos piko valandomis sumažinimo aukciono organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašą ir teikia jį Tarybai ~~tvirtinti~~ **derinti**;

10 straipsnis. Priemonės elektros energijos paklausos sumažinimui pasiekti

<...>

4. Vyriausybei pavedus lėšų administratorius organizuoja paklausos piko valandomis sumažinimo aukcioną, užtikrina prie perdavimo tinklų ir skirstomųjų tinklų prijungtų elektros energijos vartotojų, kai yra galimybė nustatyti šių vartotojų elektros energijos paklausą ir jos sumažėjimą atskiromis piko valandomis ir šie vartotojai gali pasiūlyti mažiausiai 100 kW paklausos sumažėjimą per valandą, galimybę dalyvauti šiame aukcione. Perdavimo

		sistemos operatorius ir skirstomųjų tinklų operatorius bendradarbiauja su lėšų administratoriumi nustatant elektros energijos vartotojams, siekiantiems dalyvauti paklausos piko valandomis sumažinimo aukcione, techninius reikalavimus ir jų pradinę elektros energijos paklausą, kurios atžvilgiu vertinamas paklausos sumažinimas. Paklausos piko valandomis sumažinimo aukcionas organizuojamas ir vykdomas lėšų administratoriaus nustatyta tvarka, kurią tvirtina derina Taryba. Aukciono organizavimo sąlygos ir tvarka turi atitikti Reglamento (ES) 2022/1854 5 straipsnyje ir (ar) Reglamento (ES) 2022/1854 17 straipsnyje nustatytus reikalavimus.	
	7.	<p>Teisės akto nuostata 7 straipsnis. Priemonės elektros energijos paklausos sumažinimui pasiekti 1. Už Reglamento (ES) 2022/1854 3 straipsnio 1 dalyje nustatyto bendro suvartojamos elektros energijos kiekio sumažinimo 10 procentų tikslo, kuris taikomas nuo šio įstatymo įsigaliojimo iki 2023 m. kovo 31 d., įgyvendinimą pagal savo kompetenciją kartu atsako Vyriausybė, Energetikos ministerija, Taryba, elektros energetikos įmonės ir elektros energijos vartotojai.</p> <p>Tarybos komentaras Atsižvelgus į tai, kad pagal Reglamento 3 str. 1 d. už teisės akto įgyvendinimą priskirtas valstybei narei, siūloma atitinkamai pakeisti ir išdėstyti 10 str. 1 d. taip: <...>.</p> <p>Atitinkamai, kitiems asmenims prieš Europos Komisiją nekyla tiesioginė atsakomybė dėl to, kad 10 proc. rodiklis būtų pasiektas ar nepasiektas.</p> <p>Siūlomas pakeitimas 7 straipsnis. Priemonės elektros energijos paklausos sumažinimui pasiekti 1. Už Reglamento (ES) 2022/1854 3 straipsnio 1 dalyje nustatyto bendro suvartojamos elektros energijos kiekio sumažinimo 10 procentų tikslo, kuris taikomas nuo šio įstatymo įsigaliojimo iki 2023 m. kovo 31 d., įgyvendinimą pagal savo kompetenciją kartu atsako Vyriausybė, Energetikos ministerija, Taryba, elektros energetikos įmonės ir elektros energijos vartotojai.</p>	<p>Neatsižvelgta Atsakomybė numatoma bendrai visiems subjektams, kurie įgyvendina šiuo įstatymu jiems pavestas užduotis.</p>
	8.	<p>Teisės akto nuostata 10 straipsnis. Priemonės elektros energijos paklausos sumažinimui pasiekti <...> 5. Energetikos ministerija atsako už informavimo priemonių, skirtų Reglamento (ES) 2022/1854 3 straipsnio 1 dalyje nustatytam bendro suvartojamos elektros energijos kiekio sumažinimo tikslui ir (ar) Reglamento (ES) 2022/1854 4 straipsnio 2 dalyje nustatytam tikslui įgyvendinti, organizavimą ir (ar) koordinavimą. Taryba, lėšų administratorius, perdavimo</p>	<p>Atsižvelgta</p>

		<p>sistemos operatorius ir skirstomųjų tinkų operatorius kartu vykdo šias priemones.</p> <p>Tarybos komentaras</p> <p>Pažymėtina, kad pagal projekto nuostatas Tarybai numatyta tik pareiga derinti teisės aktus ir atlikti teisės aktų įgyvendinimo priežiūrą. Atitinkamai, Tarybai nėra priskirta funkcija organizuoti ar kitaip vykdyti atitinkamas priemones, todėl nuostata nėra korektiška.</p> <p>Atsižvelgus į tai, siūlome pakeisti 10 str. 5 d. ir ją išdėstyti taip: <...></p> <p>Siūlomas pakeitimas</p> <p><...></p> <p>5. Energetikos ministerija atsako už informavimo priemonių, skirtų Reglamento (ES) 2022/1854 3 straipsnio 1 dalyje nustatytam bendro suvartojamos elektros energijos kiekio sumažinimo tikslui ir (ar) Reglamento (ES) 2022/1854 4 straipsnio 2 dalyje nustatytam tikslui įgyvendinti, organizavimą ir (ar) koordinavimą. Taryba, lėšų Lėšų administratorius, perdavimo sistemos operatorius ir skirstomųjų tinkų operatorius kartu vykdo šias priemones.</p>	
	9.	<p>Teisės akto nuostata</p> <p>12 straipsnis. Duomenų, reikalingų rinkos pajamoms, pajamų perviršiui apskaičiuoti, pateikimas, pajamų perviršio sumos apskaičiavimas ir pervedimas bei jų kontrolė</p> <p>Tarybos komentaras</p> <p>Atsižvelgus į tai, kad lėšų administratoriui atliekant teisės akte nustatytas pareigas gali reikėti konfidencialios informacijos iš Tarybos (pvz., informacija apie didmeninius energijos sandorius, susijusius asmenis ir kt.), siūloma papildyti 12 straipsnį nauja nuostata: <...></p> <p>Siūlomas pakeitimas</p> <p>„Taryba turi teisę teikti informaciją lėšų administratoriui reikalingą jo šiame įstatyme numatytoms pareigoms užtikrinti.“</p>	Atsižvelgta
	10.	<p>Teisės akto nuostata</p> <p>12 straipsnis. <...></p> <p><...></p> <p>3. Pajamų perviršio mokėjimo subjektai, o kai taikoma, – ir su jais susiję asmenys Tarybos nustatyta tvarka ir terminais pateikia lėšų administratoriui pajamų perviršio deklaraciją ir pveda lėšų administratoriui 90 procentų pajamų perviršio deklaracijoje nurodytos pajamų perviršio sumos.</p> <p>Tarybos komentaras</p>	<p>Neatsižvelgta</p> <p>Siekiant išlaikyti vienodas sąlygas rinkos dalyviams tokia nuostata neturėtų būti taikoma.</p>

		<p>Svarstyta ar 90 proc. kriterijus neturėtų būti taikomas tik tais atvejais, kai įmonės susiduria su rizika dėl pajamų perviršio nustatymo grįsto Tarybos atliekamomis prielaidomis, kurios gali sąlygoti finansinę žalą.</p> <p>Pažymėtina, kad jeigu gamintojas elektros energiją parduoda tik biržoje ir neturi sudaręs kitų sandorių – tokiu atveju deklaracijos pateikimas būtų labai nesudėtingas ir nesusijęs su rizikomis dėl pajamų perviršio skaičiavimo.</p> <p>Tačiau tuo atveju, jeigu gamintojas yra sudaręs išvestines finansines priemones ar sudaręs fiksuoto bazinio kiekio pirkimo–pardavimo sutartis dėl elektros energijos – susidurtų su pastarosiomis rizikomis.</p> <p>Vadovaujantis Tarybos turima informacija, kitose šalyse (pvz., Vokietijoje) 90 proc. kriterijus taikomas dėl to, kad valstybės institucijos pajamų perviršio kainų viršutinę ribą diferencijuoja pagal technologijas (nustatoma žemesnė negu 180 Eur/MWh riba, priklausomai nuo technologijos). Tokiu atveju gamintojai susiduria su rizika, kad institucijos nustatyta riba gali būti mažesnė negu jo visuminiai gamybos kaštai (angl. <i>total cost = fixed cost + variable cost</i>). Tokiu atveju 90 proc. kriterijaus taikymas užtikrinta, kad rinkos dalyvis nepatirtų finansinių nuostolių dėl skaičiavimo atliekamos aproksimacijos.</p> <p>Siūlomas pakeitimas</p>	
11.	<p>Teisės akto nuostata 12 straipsnis. <...> 4. Pajamų perviršio mokėjimo subjektas moka 100 procentų Tarybos atlikto patikrinimo-metu suskaičiuotos pajamų perviršio sumos, taip pat delspinigius, kai Taryba, atlikusi patikrinimą ir nustačiusi deklaracijos neatitikimų, priėmė sprendimą dėl pajamų perviršio papildomo sumokėjimo.</p> <p>Tarybos komentaras 1. Pažymėtina, kad patikrinimas yra tik viena iš galimų priemonių nustatyti teisės aktų pažeidimus. Siūlome tikslinti formuluotę, atsižvelgus į tai, kad Taryba vadovaudamasi savo vidaus procesais, galėtų operatyviau nustatyti įstatymo pažeidimus ir įpareigoti pervesti pajamų perviršį. Pvz., priimti sprendimą dėl reguliuojamos veiklos pažeidimo viešame Tarybos posėdyje ar pan.</p> <p>2. Atsižvelgus, kad projekte neįtvirtinta, kokia tvarka (koku teisės aktu) turėtų būti nustatomi delspinigiai, siūlome galimą delspinigių dydį (procentinį punktą) įtvirtinti įstatyme. Dydis galėtų sudaryti 0,03 procentinius punktus už kiekvieną pavėluotą dieną. Pvz., jeigu pajamų perviršis yra 1 mln. Eur. Delspinigiai už vieną pavėluotą dieną sudarytų: 1 000 000 * 0,0003 = 300 Eur.</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies Siūlome delspinigius skaičiuoti nuo papildomai suskaičiuotos (nesumokėtos) pajamų perviršio sumos.</p> <p>5. Pajamų perviršio mokėjimo subjektas moka 100 procentų Tarybos atlikto vertinimo metu suskaičiuotos pajamų perviršio sumos, taip pat delspinigius, lygius 0,03 procentinio punkto nuo papildomai mokėtinos perviršio pajamų sumos už kiekvieną pavėluotą dieną, kai Taryba, atlikusi vertinimą ir nustačiusi deklaracijos neatitikimų, priėmė sprendimą dėl pajamų perviršio papildomo sumokėjimo.</p>	

		<p>Už mėnesį $300 \times 30 = 9\,000$ Eur. Analogiška praktika taikoma mokesčių atveju²⁶.</p> <p>Siūlomas pakeitimas 12 straipsnis. <...> 4. Pajamų perviršio mokėjimo subjektas moka 100 procentų Tarybos atlikto patikrinimo-vertinimo metu suskaičiuotos pajamų perviršio sumos, taip pat delspinigius lygius 0,03 procentinio punkto nuo perviršio pajamų už kiekvieną pavėluotą dieną, kai Taryba, atlikusi patikrinimą-vertinimą ir nustačiusi deklaracijos neatitikimų, priėmė sprendimą dėl pajamų perviršio papildomo sumokėjimo.</p>	
	12.	<p>Teisės akto nuostata VII SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS Tarybos komentaras Pažymėtina, kad pasireikš pajamų perviršio surinkimo atsilikimas dėl to, kad ataskaitos yra teikiamos už ataskaitinį laikotarpį (praeities laikotarpį). Atsižvelgus į tai siūlytina pakoreguoti nuostatas dėl įstatymo galiojimo nustatant, kad būtų įgyvendintos įstatyme nustatytos prievolės.</p> <p>Siūlomas pakeitimas</p>	<p>Atsižvelgta Atsižvelgiant į pastabą išbraukiama 19 str. 3 dalis nustatanti ribotą įstatymo taikymą.</p>
	13.	<p>Teisės akto nuostata 17 straipsnis. Informacijos skelbimas Lėšų administratorius interneto svetainėje ne vėliau kaip paskutinę kiekvieno mėnesio dieną skelbia informaciją apie per praėjusį mėnesį ir nuo šio įstatymo įsigaliojimo pagal šio VII SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS įstatymo 13, 14 ir 15 straipsnių nuostatas surinktas lėšas.</p> <p>Tarybos komentaras Svarstytina ar tokie duomenys nebus konfidencialūs. Atitinkamai siūlome papildyti nuostatą, kad duomenys skelbiama tik tokia apimtimi, kai informacija nesudaro konfidencialios informacijos.</p> <p>Siūlomas pakeitimas 17 straipsnis. Informacijos skelbimas</p>	<p>Atsižvelgta</p>

²⁶ <https://finmin.lrv.lt/lt/aktualus-valstybes-finansu-duomenys/palukanos-ir-delspinigiai/delspinigiai-uz-nesumoketus-ar-paveluotai-sumoketus-mokescius>

		Lėšų administratorius interneto svetainėje ne vėliau kaip paskutinę kiekvieno mėnesio dieną laikantis konfidencialumo reikalavimų skelbia apibendrintą informaciją apie per praėjusį mėnesį ir nuo šio įstatymo įsigaliojimo pagal šio įstatymo 13, 14 ir 15 straipsnių nuostatas surinktas lėšas.	
Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos 2022-11-raštas Nr.	1.	Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, pagal kompetenciją įvertinusi Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos pateiktus derinti Lietuvos Respublikos įstatymo dėl Reglamento (ES) 2022/1854 įgyvendinimo projektą (toliau – Įstatymo projektas) ir Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatymo Nr. IX-675 31 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą (toliau visi kartu – Įstatymų projektai), teikia šias pastabas ir pasiūlymus: 1. Įstatymo projekto 2 str. 4 d. teikiama nuoroda į kituose teisės aktuose, reglamentuojančiuose energetikos sektoriaus veiklą, vartojamas sąvokas. Formuliuotė „kiti teisės aktai“ apima ir poįstatyminius teisės aktus, tačiau, vadovaujantis teisės aktų hierarchijos principu, <i>Įstatymo projekte vartojamos sąvokos gali būti suprantamos tik taip, kaip jos apibrėžtos kituose įstatymuose</i> . Atsižvelgiant į tai, siūlytina Įstatymo projekto 2 str. 4 d. vietoje žodžių „kituose teisės aktuose“, vartoti formuliuotę „kituose įstatymuose“.	Atsižvelgta
	2.	2. Atsižvelgiant į tai, kad Įstatymo projekto II skyriuje išvardijami ne visi, o tik dalis institucijų ir kitų subjektų įgaliojimų, pateikiant šių įgaliojimų nebaigtinį sąrašą (3 str. 3 p., 4 str. 4 p., 6 str. 2 p. – „vykdo kitas šio įstatymo nustatytas funkcijas“), ir įgaliojimai pakartojami kituose Įstatymo projekto straipsniuose, pavyzdžiui, Įstatymo projekto 3 str. 1 p. pakartojama Įstatymo projekto 15 str. 5 d., Įstatymo projekto 4 str. 1 p. ir 6 str. 1 p. pakartojama Įstatymo projekto 9 str. 1 d., Įstatymo projekto 4 str. 2 d. pakartojama Įstatymo projekto 11 str. 2 d., Įstatymo projekto 4 str. 3 p. ir 7 str. 1 p. pakartojama Įstatymo projekto 10 str. 4 d., siekiant teisinio aiškumo ir koncentruotumo, siūlytina įvertinti galimybę Įstatymo projekto II skyriuje, esant poreikiui, išvardyti tik 2022 m. spalio 6 d. Tarybos reglamentą (ES) 2022/1854 dėl skubios intervencijos, skirtos didelėms energijos kainoms mažinti (toliau – Reglamentas (ES) 2022/1854) įgyvendinančius subjektus ir jų tarpusavio ryšius (bendradarbiavimą), o jų funkcijų, nurodytų kituose Įstatymo projekto skyriuose, šiame skyriuje nekartoti. Pritarus šiai pastabai, atitinkamai turėtų būti koreguojamas ir Įstatymo projekto II skyriaus pavadinimas.	Neatsižvelgta Sistemiškai įvertinę tiek Reglamento (ES) 2022/1854 nuostatas, tiek jį įgyvendinti siūlomą priimti įstatymo projekto struktūrą, ir siekdami aiškumo, manytume, jog tikslingiau būtų pasilikti prie dabartinės struktūros, t. y. II skyriuje palikti įgaliojimus turinčius subjektus, o toliau skyriuose detalizuoti tokius įgaliojimus.
	3.	3. Įstatymo projekto 8 straipsnio 2 dalyje įtvirtinta, kad „apskaičiuodamas sumažėjusį bendrą suvartojamos elektros energijos kiekį, perdavimo sistemos operatorius atsižvelgia į Reglamento (ES) 2022/1854 3 straipsnio 2 dalį <...>.“ Pažymime, kad Reglamente (ES) 2022/1854 įtvirtinti reikalavimai yra privalomi, todėl siūlome vietoje žodžio „atsižvelgia“ vartoti „vadovaujasi“. Taip pat, , siekiant teisinio aiškumo, siūlytina patikslinti, <i>kam</i> perdavimo	Atsižvelgta

		sistemos operatorius teikia paaiškinimą dėl elektrifikavimo įtakos bendram suvartojamos elektros energijos kiekiui.	
	4.	4. Įstatymo projekto 9 str. 2 d. siūlytina patikslinti, nurodant <i>kur</i> (tikėtina „savo interneto svetainėje“) perdavimo sistemos operatorius pasibaigus mėnesiui iki kito mėnesio 15 dienos <i>paskelbia</i> praėjusį mėnesį faktiškai pasiektą sumažėjusį elektros energijos suvartojimo piko valandomis vidutinį kiekį.	Atsižvelgta
	5.	5. Įstatymo projekto 10 str. 1 p. nurodyta, kad Reglamento (ES) 2022/1854 3 str. 1 d. <i>nustatytas</i> bendras suvartojamos elektros energijos kiekio sumažinimo 10 procentų <i>tikslas</i> taikomas nuo Įstatymo projekto įsigaliojimo <i>iki 2023 m. kovo 31 d.</i> Tačiau Reglamento (ES) 2022/1854 22 str. 2 d. a) p. nurodyta, kad Reglamento (ES) 2022/1854 4 str., reglamentuojantis bendro piko valandomis suvartojamos elektros energijos kiekio mažinimą, taikomas nuo 2022 m. gruodžio 1 d. <i>iki 2023 m. kovo 31 d.</i> Dėl Reglamento (ES) 2022/1854 3 str. taikymo tokio detalizavimo Reglamente (ES) 2022/1854 nėra. Atsižvelgiant į tai, Įstatymo projekto 10 str. 1 d. nuostata turėtų būti tikslinama, nurodant, kad Reglamento (ES) 2022/1854 3 str. 1 d. nustatytas bendro suvartojamos elektros energijos kiekio sumažinimo 10 procentų tikslas, taikomas nuo Įstatymo projekto įsigaliojimo iki Reglamento (ES) 2022/1854 taikymo pabaigos, t. y. <i>iki 2023 m. gruodžio 31 d.</i> , kaip nurodyta šio Reglamento 22 str. 2 d.	Neatsižvelgta Nors Reglamente (ES) 2022/1854 nėra tiesiogiai nustatyta, kurį laiką siekiama bendro suvartojamos elektros energijos kiekio sumažinimo 10 procentų, tačiau sistemiškai vertinant Reglamento (ES) 2022/1854 nuostatas aišku, kad šio tikslo siekiama iki 2023 m. kovo 31 d. Pirma, sumažėjimo vertinimui imamas baziniam laikotarpis, kuris neapima visų metų, o apima tik tam tikrą kelių mėnesių laikotarpį nuo lapkričio 1 d. iki kovo 31 d. penkerius metus iš eilės. Taigi akivaizdu, kad tikslo stebėjimo laikotarpio pabaiga – kovo 31 d. Antra, 19 straipsnio 3 dalyje valstybės narės įpareigos, be kita ko, ne vėliau kaip iki 2023 m. balandžio 30 d. praneša apie: paklausos sumažinimą, pasiektą pagal 3 ir 4 straipsnius. Būtent 3 straipsnyje nustatytas aptariamas tikslas. Pastebėtina, kad nėra perteklinio poreikio riboti elektros energijos vartotojų vartojimą dėl galimų neigiamų tokių ribojimų ekonominių pasekmių.
	6.	6. Kaip nurodyta Įstatymo projekto 7 str. 1 p., lėšų administratorius <i>rengia</i> paklausos piko valandomis sumažinimo aukciono organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašą ir teikia jį Tarybai tvirtinti, todėl Įstatymo projekto 10 str. 4 d. vietoj žodžio „nustatyta“, turėtų būti žodis „parengta“.	Atsižvelgta
	7.	7. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.71 straipsnio 1 dalimi, netesybos – tai <i>įstatymų</i> , sutarties ar teismo <i>nustatyta pinigų suma</i> , kurią skolininkas privalo sumokėti kreditoriui, jeigu prievolė neįvykdyta arba netinkamai įvykdyta (bauda, delspinigiai). Atsižvelgiant į tai, siūlytina Įstatymo projekte detalizuoti Įstatymo projekto 12 str. 4 d. nurodytų <i>delspinigių dydį ir jų apskaičiavimo tvarką</i> .	Atsižvelgta Delspinigių dydis ir skaičiavimas įrašytas atsižvelgiant į Tarybos pasiūlymą.

8.	8. Įstatymo projekto 13 str. 1 d. siūlytina patikslinti, nurodant <i>per kiek laiko arba kada</i> perdavimo sistemos operatorius turi įvertinti tarpvalstybinės prekybos elektros energijos srautus ir <i>kada ar kaip dažnai</i> informaciją dėl Lietuvos Respublikos gryniosios priklausomybės nuo importo dydžio ir pagrindinės eksportuojančios valstybės narės turi pateikti Energetikos ministerijai ir Tarybai.	Atsižvelgta Formuluotė pakoreguota. Perdavimo sistemos operatorius nurodytą informaciją pateiks Energetikos ministerijos prašymu, kuriame bus suformuluotos sąlygos.
9.	9. Įstatymo projekto 13 str. 4 d. pirmą kartą minimas papildomas susitarimas dėl solidarumo susitarimo įgyvendinimo, tačiau <i>nėra aišku, kada, kokioms aplinkybėms esant jis sudaromas, kas jį pasirašo</i> , todėl šiomis nuostatomis siūlytina papildyti Įstatymo projektą	Atsižvelgta Atsižvelgiant į pastabą, nuostata išbraukta.
10.	10. Įstatymo projekte įgyvendinami visi Reglamento (ES) 2022/1854 straipsniai, išskyrus 12 – 14 str. Siekiant teisinio aiškumo ir pagrįstumo, siūlytina Įstatymo projekto aiškinamajame rašte nurodyti, kodėl pasirinkta Reglamento (ES) 2022/1854 12 – 14 str. neįgyvendinti Įstatymo projektu.	Atsižvelgta Aiškinamasis raštas (3 ir 4 dalys) papildytas paaiškinimais dėl Reglamento (ES) 2022/1854 12–14 straipsnių nuostatų įgyvendinimo.
11.	11. Atsižvelgiant į tai, kad Įstatymo projekto 12 str. reglamentuoja pajamų perviršio lėšų surinkimą, o Reglamento (ES) 2022/1854 10 str. nustato pajamų perviršio paskirstymo reikalavimus, siūlytina įvertinti, ar Įstatymo projekto 16 str. 1 d. neturėtų būti teikiama nuoroda ir į Įstatymo projekto 12 str. Ši pastaba aktuali ir Įstatymo projekto 17 str.	Atsižvelgta iš dalies Pagrindinė nuostata dėl pajamų perviršio surinkimo išdėstyta Įstatymo projekto 11 straipsnio 1 dalyje, o 12 straipsnyje tik detalizuojamas lėšų surinkimas. Todėl Įstatymo projekto 16 str. 1 d. ir 17 str. nuostatos patikslintos duodant nuorodą į straipsnius, kur nustatomas lėšų surinkimas, t. y. į 11, 13 ir 15 straipsnius.
12.	12. Įstatymo projekto aiškinamajame rašte nurodyta, kad Lietuvoje jau buvo nustatytos priemonės, skirtos aukštomis energijos kainoms mažinti, priėmus 2022 m. gegužės 12 d. Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo Nr. IX-884 papildymo 19 ² ir 19 ³ straipsniais įstatymą Nr. XIV-1094 ir šį įstatymą įgyvendinančius Vyriausybės nutarimus, tačiau Įstatymo projekto 16 str. 1 d. minimas tik Energetikos įstatymo 19 ³ str., nurodant, kad Vyriausybė priima sprendimą dėl Įstatymo projekto 16 str. 1 d. nurodytų lėšų panaudojimo Reglamento (ES) 2022/1854 10 straipsnio 4 dalyje išvardytoms priemonėms arba kitoms priemonėms, kurios atitinka Reglamento (ES) 2022/1854 10 straipsnio 1 dalyje nurodytą paskirtį ir tikslus. Siūlytina įvertinti, ar šioje dalyje neturėtų būti minimas ir Energetikos įstatymo 19 ² str. nustatytos priemonės, ir savo pasirinkimą pagrįsti Įstatymo projekto aiškinamajame rašte.	Atsižvelgta
13.	13. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. sausio 9 d. nutarimu Nr. 21 patvirtintų Europos Sąjungos reikalų koordinavimo taisyklių 79 punktu, rengiant teisės akto, kuriuo įgyvendinamos Europos Sąjungos (toliau – ES) teisės akto nuostatos, projektą, privalo būti rengiama ir Teisingumo ministerijai vertinti pateikta tokio nacionalinio teisės akto ir ES teisės akto atitikties lentelė, kuri taip pat įkeliami Lietuvos narystės Europos Sąjungoje informacinėje sistemoje (LINESIS). Atsižvelgdami į tai, pažymime,	Atsižvelgta iš dalies Reglamento (ES) 2022/1854 atitikties lentelė rengiama ir bus pateikta Teisingumo ministerijai iki Įstatymo projekto pakartotinai teikiant Vyriausybei.

		kad Įstatymo projektas atitiktis ES teisei aspektu visa apimtimi galės būti įvertintas tik tuomet, kai vertinimui bus pateikta Įstatymo projekto ir Reglamento (ES) 2022/1854 atitikties lentelė.	
	14.	14. Atsižvelgiant į tai, kad Įstatymo projekte apibrėžiamos naujos sąvokos, Įstatymo projektas turėtų būti teikiamas Lietuvos Respublikos Vyriausybei tik Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo nustatyta tvarka suderinus šias sąvokas.	Atsižvelgta iš dalies Įstatymo projekto sąvokos įkeltos į Terminų banką ir bus svarstomos pirmame naujai formuojamos Valstybinės lietuvių kalbos komisijos terminų pakomisės posėdyje.
	15.	Teisės technikos ir redakcinio pobūdžio pastabos Įstatymų projektų rengėjams perduotos darbo tvarka.	Atsižvelgta